

STEKLARNE

Glasilo OZD STEKLARNE »BORIS KIDRIČ« in STEKLARSKE ŠOLE
Leto 7 Rogaška Slatina Oktober 1979

Poslovno poročilo za obdobje januar-september 1979

Dolžni smo dobro gospodariti!

Za poslovanje naše steklarne v devetih mesecih letošnjega leta bi mogli reči, da se v proizvodnji, prodaji ter izvozu in uvozu nismo najboljše odrezali, da izkoriščenost delovnega časa upada in da so se osebni dohodki povečali, a so v poprečju še vedno precej pod republiškim poprečjem. Za proizvodnjo v posameznih tozdih velja, da so v osnovni izdelavi zmanjšali delež napak pri delu in napak stekla, da se je v dodelavi odpadke povečal, da je odpadka bilo v tozdu Kristal sicer manj, vendar se je produktivnost nekoliko znižala in da so v tozdu Dekor produktivnost povečali, a žal povečali tudi odpadke. Za porabo pa velja, da je bila v osnovni izdelavi skladna s proizvodnjo, v dodelavi zelo varčna in v tozdih Kristal ter Dekor nekoliko povečana!

Tak uvod smo povzeli iz smisla podnaslovov tega poročila, ki so ga pripravili v plansko-analitskem oddelku in v katerem je pripravljen ustrezen komentar!

Obravnava poslovanja steklarne po periodičnih obračunih je sedaj že ustaljena praksa in oblika, s katero naj bi imeli delavci celovit pregled nad svojim delom in poslovanjem ter gospodarjenjem. Le tako je mogoče doseženo tudi analizirati in na osnovi primerjanja podatkov ter njihovega vrednotenja s sprejetimi cilji ugotavljati, kaj smo dosegli, ter sprejemati ukrepe, da morebitne slabosti zmanjšujemo in preprečujemo.

Cepprav so bila poslovna poročila za vse tozde dosegljiva vsakomur, v tej izdaji našega časopisa še enkrat v strnjeni in pretežno v opisni obliki predstavljamo podatke o naši devetmesečni letošnji proizvodnji, o izkoriščenem delovnem času, o osebnih dohodkih, materialnih stroških ter o finančnih kazalcih, zajetih v že omenjenih poslovnih poročilih. Poskušali smo, kolikor je bilo mogoče, primerjati temeljne organizacije med seboj, da bi delavci v vsaki izmed njih ugotovili, kje so v primerjavi z drugimi delavci oziroma tozdi!

Proizvodnja, prodaja, izvoz in uvoz ne najbolj spodbudno...

Ker nastopajo naše temeljne organizacije na tržišču s skupnim izdelkom, pogledjmo najprej skupne podatke o proizvodnji, prodaji, izvozu in uvozu!

Proizvodnja, merjena v kosih in kilogramih, je bila letos v obdobju januar-september za osem odstotkov oziroma za deset odstotkov večja od lanske proizvodnje v enakem obdobju. Proizvodnja po prodajnih cenah pa je bila letos za 18% večja od lanske, a za 7,8% manjša od planirane...

Omeniti moramo, da smo letos opravili dva remonta talilnih peči in obnovili kislinsko polirnico. Opravljenih pa je bilo tudi za 7,3% manj tako imenovanih brigadnih dni!

Prodaja na domačem trgu in na tujih tržiščih je bila letos zadovoljiva in pričakujemo, da bomo do konca leta za beležili načrtovane zneske in vrednosti. Uvoz reprodukcijskega materiala je bil letos večji od lanskega; predvsem zaradi povečanih nabavljenih količin in zaradi nekoliko večjih zalog.

Rezultati o količinskem obsegu letošnje proizvodnje niso ravno spodbudni. Toda z zavzetim in skrbnim delom v zadnjih treh mesecih - oktober je

Preberite!

Odpraviti nejasnosti!	5
Le skupno bomo uspešni!	6
Opređeljene naloge	6
Delovni koledar za leto 1980	7
Oblikovati realna merila	8
Zakaj nezadovoljstvo?	8
Izplačila brez podlage	9
Zakaj tako?	10
Streha spušča	11
Papirnata vojska	13
Samo eden po navodilu!	12
Boljše opremiti enote!	13
Vaja NNNP v očeh osnovnošolk	13
Ignac Dimec	14
Stanko Gorišek	14
Elizabeta Grosek	14
Rudi Horvat	15
Jože Halužan	15
Justa Špiljak	15
Kaj pa pokali?	15
Slab odziv naših!	16
Nagradna križanka št. 65	16

medtem že mimo! (op. urednika) – ki je ponavadi najuspešnejše tako v proizvodnji kot prodaji, še lahko doseže mo z zastavljene cilje. To pa bi nam tudi omogočilo uspešen start v zadnje leto sedanjega srednjeročnega obdobja 1976–1980!

Izkoriščenega razpoložljivega delovnega časa vse manj!

Zaskrbljujoče za našo steklarno je, da že od leta 1968 opazamo vse slabše izkoriščanje razpoložljivega delovnega časa! Od vseh opravljenih, to je razpoložljivih delovnih ur, je tedaj odpadlo na stvarne ali efektivne – ustvarjalne – delovne ure odpadlo le 82,8%. Nekoli-

ko boljše smo se odrezali v steklarni le še v letih 1969 in 1970, ko je dosegel delež efektivnih ur 84,6%. Potem pa smo začeli, vseskozi do leta 1978, izkoristek razpoložljivega delovnega časa zmanjševati. Tako hudo, da je v letu 1978 odpadlo na efektivne ure le še 78,7% vseh razpoložljivih delovnih ur!

Z enako močjo ali intenzivnostjo, kot je upadal delež efektivnih delovnih ur, so tudi naraščali bolniški izostanki z dela...! Tako smo zabeležili v letošnjem obdobju januar–september, da je bilo poprečno v tozdih dnevno zaradi bolniških izostankov odsotnih z dela zares veliko delavcev. To najbolj prepričljivo kaže tabela 1!

Tabela 1: Bolniški stalež števila delavcev v obdobju januar–september 1979

Tozd oziroma organizacijska enota	Dnevno izostalih delavcev z dela		
	Bolniški stalež do 30 dni	Bolniški stalež nad 30 dni	Skupaj
Osnovna izdelava	19,5	17,5	37,0
Dodelava	6,5	8,0	14,5
Kristal	12,0	25,5	37,5
Dekor Kozje	3,5	4,5	8,0
Servisne dejavnosti	2,5	2,5	5,0
Delovna skupnost skupnih služb	4,5	9,0	13,5
Skupaj	48,5	67,0	115,5

V steklarni je bilo vsak delovni dan zaradi bolniških izostankov (upoštevanji so bili izostanki porodnic!) odsotnih z dela 115,5 ljudi! Če ne upoštevamo bolniških izostankov nad 30 dni in porodniških izostankov, na katere nimamo večjega vpliva, pa je bilo vsak delovni dan odsotnih z dela 48,5 ljudi ali po temeljnih organizacijah; v tozdu Osnovna izdelava 19,5, v tozdu Dodelava 6,5, v tozdu Kristal 12, v tozdu Dekor 3,5, v tozdu Servisne dejavnosti 2,5 in v delovni skupnosti skupnih služb 4,5 delavcev.

Vsekakor so to podatki, ki nas morajo skrbeti in ki jim bomo morali nameniti vso pozornost!

Najboljše izkoriščen skupni fond razpoložljivega delovnega časa ima tozd Servisne dejavnosti, v katerem je tudi najmanj bolniških izostankov, nimajo pa niti porodniških izostankov! Na drugem mestu je delovna skupnost skupnih služb, kar je glede na delovne pogoje, v katerih njeni delavci delajo, povsem razumljivo. Med proizvodnimi tozdi ima najboljši izkoristek razpoložljivega delovnega časa tozd Dodelava, sledijo pa mu tozdi Dekor s Kozjega, Osnovna izdelava in Kristal. Kristal je na zadnjem mestu le zaradi porodniških dopustov (6,6). Brez upoštevanja tega pa bi imeli najslabše izkoriščeni razpoložljivi delovni čas v tozdu Osnovna izdelava.

Pri vsem povedanem je treba upoštevati še to, da imajo v poprečju v tozdu Osnovna izdelava in v tozdu Kristal nekoliko daljše dopuste zaradi težavnosti dela!

Naj bo kakor koli, eno velja: v izkoriščanju razpoložljivega časa so še velike možnosti. Realno smemo pričakovati, da bi se dalo občutno znižati bolniški stalež, to je odsotnost z dela zara-

di bolezni. Seveda mislimo takih delavcev, za katere se ve, da so namišljeni bolniki. Nikakor pa ne mislimo na resnično bolne sodelavce, ki jim je zdravljenje nujno potrebno, če hočemo, da ozdravijo! Zato velja tudi tukaj poudariti, da poostrena kontrola bolnikov na njihovih domovih ne bi bila oziroma ne bo odveč...! Seveda pa bomo morali storiti še največ v preprečevalnem ali preventivnem smislu, to je z izboljševanjem delovnih razmer ter odpravi v delovnih prostorih predvsem prepih in jih ustrezno ogrevati, prezračevati itn.!

Ker v tozdu Osnovna izdelava ne vodijo pregleda nad številom nadur za odnašanje loncev, ne moremo primerjati števila opravljenih nadur. Če pa razčlenimo porabljena sredstva za nadure, ki smo jih v vsej steklarni v letošnjih devetih mesecih izplačali za 1.636.517 dinarjev (!), med tozdi, ugotovimo, da je odpadel največji delež porabljenih sredstev na tozd Osnovna izdelava. Le-ta je porabil od omenjenega denarja 54,3%, tozd Dodelava je porabil 3,6%, tozd Kristal 11,6%, tozd Dekor 1%, tozd Servisne dejavnosti 11,7% in delovna skupnost skupnih

služb, ki je porabila 17,8% omenjenega denarja. In, da bo podatek jase, v tozdu Osnovna izdelava so porabila tako velik delež sredstev za nadure na račun odnašanja loncev. Se zlasti, ker se to delo opravlja tudi v prostih sobotah in ker se odnaša tudi večje lonce...! Zato tudi ni nič čudnega, če se je denar za nadure močno povečal in če so v tem tozdu do konca septembra celotnejši celoletni plan nadur presegli kar za 84,8%! No, v drugih tozdih so bila izplačila za opravljene nadure skladna z obsegom narejenih del.

Višji poprečni mesečni osebni dohodek, a še precej pod republiškimi poprečjem!

Izplačani bruto osebni dohodki so se letos v naši steklarni v primerjavi z enakim obdobjem lanskega leta povečali in sicer v posameznih tozdih takole:

- v tozdu Osnovna izdelava za 20,1%,
- v tozdu Dodelava za 25,8%,
- v tozdu Kristal za 26,6%,
- v tozdu Dekor za 55,4%,
- v tozdu Servisne dejavnosti za 43,5%,
- v delovni skupnosti skupnih služb za 29,1%.

Ti podatki pa nam ne povedo mnogo, ker ni znano število zaposlenih delavcev. Če primerjamo izplačane bruto osebne dohodke s planiranimi sredstvi za osebne dohodke, ugotovimo, da smo v vseh tozdih – razen v tozdu Servisne dejavnosti in tozdu Dekor – izplačali sredstva v planiranih okvirih, oziroma da je odstopanje manj. V tozdu Dekor se je še nekoliko bolj, kot smo pričakovali, povečalo število zaposlenih, zato je tistih 7,4 indeksnih točk več upravičenih! V tozdu Servisne dejavnosti pa je zaradi remontov in posebnega obračunavanja teh del, ki so bila plačana, ne pa tudi prikazana kot nadure, bilo izplačanih več sredstev, kot smo planirali. Pa tudi prikazane ure včasih niso bile najbolj realne.

Vsem skupaj nam je odprl oči primer, ko je bilo izplačanih preveč sredstev za osebne dohodke za nekatere delavce v tozdu Servisne dejavnosti za avgust. Nasploh bomo morali nameniti odnosom med tozdom Servisne dejavnosti in med drugimi tozdi več skrbi!

Zanimivo sliko dajo tudi podatki o poprečnih kumulativnih osebnih dohodkih za letošnjih devet mesecev po temeljnih organizacijah. To so neto

Tabela 2: Poprečni mesečni neto osebni dohodek na zaposlenega v letošnjih devetih mesecih in primerjava s poprečnim mesečnim neto osebnim dohodkom v steklarni (to je 5.365,10 dinarjev!) v dinarjih

Tozd oziroma organizacijska enota	Poprečni mesečni neto osebni dohodek na delavca	Primerjava s poprečnim osebnim dohodkom v steklarni
Osnovna izdelava	5.894,40	9,9% nad
Dodelava	4.733,90	11,8% pod
Kristal	5.077,90	5,4% pod
Dekor	4.858,50	9,5% pod
Servisne dejavnosti	5.976,65	11,4% nad
Delovna skupnost skupnih služb	5.426,75	1,1% nad

osebni dohodki, brez bolezni, z vročinskimi dodatkom za 182 ur dela na mesec. Poprečni mesečni osebni dohodek v steklarni je bil letos vključno za september 5365,10 dinarjev, kar pomeni, da je vsak delavec v poprečju toliko prejel kot svoj osebni dohodek. Po temeljnih organizacijah pa so bili poprečni mesečni osebni dohodki, kakor kaže tabela 2!

Ce vemo, da je bil v letu 1978 poprečni mesečni neto osebni dohodek v steklarni v prvih devetih mesecih 4.257 dinarjev, pomeni, da smo v letošnjem letu povečali osebne dohodke v poprečju za 26%. Kljub temu pa smo še vedno precej pod republiškimi poprečjem osebnih dohodkov, saj je bil ta za prvih devet mesecev tega leta 6.789 dinarjev.

Ce primerjamo osebne dohodke po temeljnih organizacijah, ugotovimo, da so bili v steklarni najvišji nad poprečjem steklarne v tozdu Servisne dejavnosti, kar je do neke mere razumljivo in opravičeno s poprečno večjo starostjo delavcev v tej temeljni organizaciji, kar pomeni tudi večje minulo delo, pa tudi z nočnim in nedeljskim delom ter delom za praznike, česar vsega je v tem tozdu največ.

Nekaj pa gre, kot smo že omenili, tudi na račun remontov! Močno pod poprečjem je bil tudi tozdu Dodelava; kar je v precejšnji meri posledica kvalifikacijske sestave delavcev v tej temeljni organizaciji. Precej pod poprečjem je bil tudi tozdu Dekor; delno zaradi tega, ker v njem niso izplačali variabilnega ali gibljivega dela sredstev za osebne dohodke v avgustu. Drugi tozdi in delovna skupnost skupnih služb pa imajo nekako tista mesta, ki jim gredo glede na sedaj veljavno sistemizacijo del in nalog in njene na veljaven sistem delitve osebnih dohodkov. Ko bodo dohodkovni odnosi v celoti zaživeli in ko bo zaživel tudi nagrajevanje po delu, bomo tudi na tem področju verjetno vsi bolj zadovoljni! Prvi pogoj pa je gotovo: skrbnejše, učinkovitejše in več delati ter narediti! In to velja ne le za tako imenovane proizvodne ampak tudi za tako imenovane neproizvodne delavce in seveda tudi za tozdu Servisne dejavnosti ter za delovno skupnost skupnih služb.

V tozdu Osnovna izdelava manj napak pri delu in napak stekla

Ce primerjamo proizvedeno število izdelkov ali kosov letos v devetih mesecih s proizvedenimi kosi v enakem obdobju lanskega leta, ugotovimo, da smo letos naredili 235.826 steklenih

kosov ali za 4,6% manj kot lani. Če upoštevamo, da je bilo letos število brigadnih dni za 7,3% manjše kot lani, lahko zadovoljni ocenimo, kar smo dosegli! Gledano v odstotkih, smo uskladiščili enako število – 72,4 – kosov, oziroma, da je bil odpadek enak kot lani. V primerjavi z lanskimi devetimi meseci smo letos znižali napake pri delu od 11,1% na 9,7%. Napake stekla II a smo znižali od lanskih 4% na letošnjih 3,5%, povečale pa so se napake stekla I od lanskih 9,3% na letošnjih 11,1%!

Zanimiva je primerjava, ki pove, na koliko dobrih kosov je odpadel po en odpadni kos zaradi napak pri delu in zaradi napak stekla v letu 1978 in letos! V letu 1978 je bilo treba zaradi napak pri delu zavreči en kos na 13,8 izdelanih kosov, letos pa smo morali po en kos zavreči na 14,4 narejenih kosov. Dosegli smo torej izboljšanje za 4,3%!

Zaradi napak pri delu II a smo lani zavrgli en kos na 25,8 narejenih kosov, letos pa smo en kos zavrgli zaradi tega na 36,3 narejenih kosov. To pomeni, da smo se pri napakah dela II a popravili za 40,7%!

Zaradi napak stekla smo leta 1978 zavrgli po en kos na 10,8 narejenih kosov, letos pa smo en kos zavrgli na 9 narejenih kosov. To je poslabšanje za 14,7%!

Zaradi napak stekla II a smo zavrgli po en kos na 25,2 narejenih kosov lani, letos pa na 28,7 narejenih kosov, kar pomeni za 13,9% boljši rezultat!

Skupaj so pomenile napake pri delu in napake stekla v letu 1979 1.180.602 izgubljenih kosov stekla, dočim smo v letu 1978 zaradi tega izgubili 1.239.830 kosov. To so resnično velike številke, ali ne? Če bi nam jih uspelo zmanjšati, bi zares povečali prihodek in s tem močno povečali prihodek vseh tozdov! Zato je res skrajni čas, da bi namenili več skrbi pridobivanju in usposabljanju novih steklopihalcev. Seveda pa moramo razmišljati tudi o izboljšanju njihovih delovnih razmer!

V tozdu Dodelava nekoliko večji odpadek

Tabela 3 kaže podatke o odpadku v primerjavi s sprejetimi izdelki za letošnjih in lanskih devet mesecev v tozdu Dodelava. Očitno je, da smo povsod, razen v rezalnici, letos zabeležili nekoliko večji odpadek glede na sprejeto število kosov, kot smo ga zabeležili v lanskem letu.

Najvišji indeks je zabeležila slikarija, saj je bil tam lom v letošnjem letu dvakrat večji kot lani. Sreča, da so bile to le manjše količine!

Nekoliko je bil višji tudi indeks odpadka v vezalnici, kjer je bil lom večji za 33,3%. V obeh žgalnicah so sprejeli več kosov, kar delno opravičuje večji lom; je pa ta v novem obratu žgalnice večji za 20%, dočim se je v grobi brusilnici lom zmanjšal za 5% glede na število narejenih kosov.

Skupaj smo imeli v dodelavi narejenih 13.470.119 kosov, pri čemer odpadlo 135.241 kosov, kar pomeni en odstotek. Drugače povedano pomeni, da je bilo na 1000 kosov deset kosov odpadka, dočim je bilo v lanskeletnih devetih mesecih na 1000 narejenih kosov le 9 kosov odpadka. To pomeni, da smo odpadek letos v primerjavi z lanskim letom povečali za 11,1%!

V tozdu Kristal manj odpadka in popravil, pa tudi nižja produktivnost

Kakor kaže tabela 4, so imeli v letošnjih devetih mesecih v vseh oddelkih tozda Kristal opraviti s prelaganjem in obdelavo 4.043.310 narejenih kosov. Pri tem je odpadlo na odpadek 26.009 kosov, kar pomeni 0,0064%. Ker so imeli v devetih mesecih lanskega leta v obdelavi 4.088.642 kosov, pri čemer je bilo odpadka 38.109 kosov ali 0,0093%, pomeni, da je bilo letos na 1000 kosov 6,4 kosov odpadka, lani pa je bilo na tisoč kosov 9,3 kosov odpadka. Istočasno je šlo iz tozda Kristal v popravilo v tozdu Dodelava za 29,4% manj kosov pri približno enakem obsegu proizvodnje. Zanimivo je tudi, da se je letos odpadek glede na proizvedeno število kosov zmanjšal prav v vseh oddelkih tozda Kristal!

Opozoriti pa velja, da so v letošnjem tretjem četrtletju v tozdu Kristal gospodarili precej slabše kot v letošnjem prvem polletju, vendar so skupno – za vseh letošnjih devet mesecev – gospodarili še vedno precej boljše kot v lanskem letu.

Ce primerjamo število proizvedenih kosov v brusilnici s številom zaposlenih delavcev, dobimo podatek, koliko je proizvedel en zaposleni delavec. Ce primerjamo dobljen podatek za letos s podatkom za enako obdobje lanskega leta, ugotovimo, kako se je gibal produktivnost!

V prvih devetih mesecih leta 1978 je bilo oddanih v brusilnico 738.036 kosov, zaposlenih pa je bilo poprečno 309,33 delavcev, kar pomeni, da je eden naredil 2.385,9 kosov. V letošnjih devetih mesecih je bilo oddanih v brusilnico 749.406 kosov, zaposlenih je bilo poprečno 318,22 delavcev, kar pomeni, da je eden naredil oziroma zbrusil 2.355 kosov. Ce delimo število ko-

Tabela 3: Odpadek v tozdu Dodelava v devetih mesecih leta 1979 in 1978

Oddelek	1979			1978			Indeksi	1979/1978	
	Prejeti kosi	Odpadek kosi	%	Prejeti kosi	Odpadek kosi	%		Prejeto	Odpadek
Rezalnica	4.855.505	9.824	0,0020	5.091.331	10.968	0,0021	95,4	100,0	
Žgalnica – stari obr.	1.752.475	44.062	0,0251	1.614.944	39.372	0,0243	108,5	104,2	
Žgalnica – novi obr.	1.229.093	21.995	0,0178	1.067.939	15.628	0,0146	115,1	120,0	
Slikarija	255.123	1.091	0,0042	260.754	425	0,0016	97,8	200,0	
Groba brusilnica	2.707.927	48.467	0,0178	2.582.961	48.662	0,0188	104,8	99,5	
Vežalnica	2.669.996	9.802	0,0036	3.514.900	10.204	0,0029	76,0	133,3	

Tabela 4: Odpadek v tozdu Kristal v devetih mesecih leta 1979 in 1978

Oddelek	1979			1978			Indeksi	
	Prejeti kosi	Odpadek kosi	%	Prejeti kosi	Odpadek kosi	%	Prejeto	Odpadek
Označevanje	738.003	758	0,0010	756.553	957	0,0012	97,5	79,2
Brusilnica	754.494	13.701	0,0181	757.553	18.517	0,0244	99,7	74,0
Umivanje	693.457	232	0,0003	724.864	576	0,0008	95,6	40,3
Kislina	892.126	7.695	0,0086	888.549	8.224	0,0092	100,4	93,5
Vezalnica	866.642	2.064	0,0024	855.537	7.116	0,0083	101,3	29,0
Avtomat	41.869	1.223	0,0292	56.319	2.279	0,0422	74,3	51,4
Vrtanje	56.719	336	0,0059	50.267	323	0,0064	112,8	104,0
Skupaj	4.043.310	26.009	0,0064	4.088.642	38.109	0,0093	98,9	68,2

sov na delavca v letu 1979 s številom kosov v letu 1978, dobimo količnik 0,987, če pa to pomnožimo s 100, dobimo odstotek 98,7, kar pomeni, da se je letos produktivnost zmanjšala za 1,3%. Je pa to močno kompenzirano ali uravnovešeno z manjšim lomom in z manj popravili!

V tozdu Dekor povečana produktivnost, a večji tudi odpadek!

Tabela 5 kaže, da se je proizvodnja v tozdu Dekor Kozje, merjena po oddanih kosih, letos v devetih mesecih povečala s proizvodnjo v lanskih devetih mesecih za 27,6%. Če primerjamo število 101.545 produktivnih delovnih ur v letošnjih devetih mesecih z 81.296 produktivnimi delovnimi urami v enakem obdobju lanskega leta, se je število takih ur povečalo letos za 24,9%. Torej lahko produktivnost pozitivno ocenimo!

Tabela 5: Odpadek v tozdu Dekor v devetih mesecih leta 1979 in 1978

Kazalci	1979	1978	Indeksi
Sprejeti kosi	211.591	161.601	130,9
Odpadek	12.366	5.443	227,2
Oddani kosi	199.225	156.158	127,6

Močno pa se je povečal odpadek, ki je bil letos v devetih mesecih za 127% večji kot v enakem obdobju leta 1978, kajti lani je odpadel en kos na 29,7 kosov, letos pa je odpadel en kos na 17,11 kosov. Za primerjavo tozda Dekor in tozda Kristal si poglejmo še podatke za tozdu Kristal! V letu 1978 je v njem odpadel v prvih devetih mesecih en kos na 40,9 sprejetih kosov, v letošnjem letu pa je v devetih mesecih odpadel en kos na 53 sprejetih kosov. Povedano pomeni, da sta dvig produktivnosti in odpadka v obratnem sorazmerju. Seveda pa je treba upoštevati tudi strukturo zaposlenih, ki je v tozdu Kristal ugodnejša od strukture v tozdu Dekor, saj je v prvem manj priučenih delavcev!

Ker je v našem prikazu transportni lom v tozdu Dekor prikazan nasploh v lomu in ne ločeno, bo treba to v bodoče pri prikazovanju ločiti!

V tozdu Osnovna izdelava je bila poraba skladna z obsegom proizvodnje...

Kakor kaže tabela 6, je bila v tozdu Osnovna izdelava letošnja količinska poraba surovin manjša kot v lanskih

devetih mesecih. To je v skladu s količinskim obsegom proizvodnje. Vrednosti porabljenih surovin in reprodukcijskega materiala so izračunane s planskimi cenami. Nekatere med njimi so že krepko pod tržnimi cenami, kar je v bilancah uspeha upoštevano. Viden je močan porast cen skoraj vseh vrst surovin in materiala. Še posebej nam dražijo proizvodnjo vse višje cene mazuta, minija in električne energije, ki so največje, in ki so s tem najvplivnejše stroškovne postavke. Ker bo cena za lонец stopljenega stekla vse višja, bomo morali nameniti skrbnemu ravnanju s surovinami in s stekleno maso še večjo pozornost.

... v tozdu Dodelava so varčevali...

Iz tabele 7 se vidi, da je bila v letošnjih devetih mesecih v tozdu Dodelava poraba precej pod ravno lanskega leta porabe v devetih mesecih. To velja

tako za porabo brusnih trakov kakor za porabo plutopolirnih trakov in silicijevega karbida. Pri reprodukcijskem materialu so torej precej prihranili! Hkrati pa opažamo, da so cene močno poskočile, še zlasti električne energije in embalaže. Toda na porabo teh dveh stroškovnih postavk nimamo vpliva...

Skladišče embalaže, kartonska delavnica in sploh embalaža so vprašanja, ki bi jih morali temeljito proučiti in na osnovi ugotovitev ustrezno ukrepati!

Tabela 7: Poraba pomembnejših pomožnih materialov in drobnega materiala v tozdu Dodelava v devetih mesecih leta 1979 in 1978

Kazalci	1979	Indeksi	
		1978	1979/78
Brusni trakovi	kosov 3.278	5.164	63,5
	dinarjev 301.194,15	336.858,80	89,4
Plutopolirni trakovi:	kosov 585	770	76,0
	dinarjev 190.914,75	220.643,50	86,5
Silicijev karbid:	kosov 10.450	12.200	85,7
	dinarjev 501.600	456.890	109,8
Električna energija:	dinarjev 263.209,35	204.075,40	129,0
Embalaža:	dinarjev 5.046.958,85	3.596.385,55	140,3

... v tozdu Kristal pa zabeležili nekoliko večjo porabo!

Tabela 8 kaže porabo materialov v tozdu Kristal in v tozdu Dekor! Opazna je v letošnjih devetih mesecih nekoliko večja poraba pomožnih materialov in drobnega inventarja pri približno enakem obsegu proizvodnje, kot je bila v devetih mesecih leta 1978. Visoki indeksi pri kosih za brusne kamne in diamantne brusne plošče ne dajejo stvarne slike zaradi njihovih različnih dimenzij. Kljub temu pa je poraba narasla. Večja je tudi poraba obeh kislin, ker je zaradi brušenja z diamantnimi ploščami potreben daljši čas poliranja in s tem tudi večja poraba. Precej večja je tudi poraba litoželeznih kolesc. Na porabo električne energije pa nimamo večjega vpliva.

Lom je bil letos občutno nižji, večja pa je bila poraba pomožnih materialov, kajti z boljšimi, še ne preveč izrabljenimi pripomočki, je tudi lom verjetno manjši!

In gospodarjenje nasploh?

Skupni prihodek od prodaje izdelkov, kar kažeta tabeli 9 in 10, se deli na temeljne organizacije na osnovi kalkulacij po uskladiščenih kosih.

Skupni prihodek predstavljajo tudi prihodki iz skupnega dohodka, izredni prihodki ter prihodki na osnovi samoupravnih sporazumov.

Ko od prihodka posamezne temeljne organizacije odštejemo porabljenega sredstva, dobimo dohodek. Iz dohodka moramo pokriti obveznosti do samoupravnih interesnih skupnosti ter druge obveznosti. Tako zmanjšan dohodek imenujemo čisti dohodek, iz katerega pokrijemo bruto ali kosmate osebne dohodke. Iz teh sredstev moramo izločiti sredstva za rezervni sklad,

STEKLAR

Tabela 9: Doseženi celotni prihodek po njegovih elementih za tozde in delovno skupnost skupnih služb po devetih mesecih leta 1979 (v dinarjih, brez par!)

Kazalci	Tozd Osnovna izdelava	Tozd Dodelava	Tozd Kristal	Tozd Dekor	Tozd Servisne dejavnosti	Del. skup. skupnih služb
Celotni prihodek	89,296.608	29,566.287	56,842.664	7,785.494	28,855.408	17,718.029
Porabljena sredstva	38,250.930	12,272.531	14,736.373	1,029.020	20,420.676	3,427.199
Dohodek	51,045.678	17,293.756	42,106.291	6,756.474	8,434.732	14,290.830
Obveznosti iz dohodka	6,438.474	2,429.813	5,275.816	904.278	1,200.874	881.371
Del dohodka za DSSS	8,264.055	1,999.407	5,300.686	909.850	946.616	—
Čisti dohodek	36,343.149	12,864.536	31,529.789	4,942.346	6,287.242	13,409.459
Bruto osebni dohodki	30,363.312	9,058.062	20,650.432	4,588.432	5,900.910	12,251.210
Ostaneč čistega dohodka	5,979.837	3,806.747	10,879.357	354.914	386.332	1,158.249
Razporejeni čisti dohodek ¹	5,643.311	2,567.526	5,873.107	354.914	386.332	1,158.249
Nerazporejeni čisti dohodek	336,526	1,238.948	5,006.250	—	—	—

Opomba ¹: za rezervni sklad, SSP, regres družbene prehrane, poslovni sklad in posojilo nerazvitim!

Tabela 10: Dosežen celotni prihodek na delavca ter ostali kazalci na delavca za tozde in delovno skupnost skupnih služb po devetih mesecih leta 1979 (v dinarjih, brez par!)

Kazalci	Tozd Osnovna izdelava	Tozd Dodelava	Tozd Kristal	Tozd Dekor	Tozd servisne dejavnosti	Del. skup. skupnih služb
Celotni prihodek	225.495	198.432	178.190	86.505	406.414	103.012
Porabljena sredstva	96.593	82.366	46.196	11.434	287.615	19.926
Dohodek	128.903	116.066	131.994	75.071	118.799	83.086
Obveznosti iz dohodka	37.128	29.726	33.155	20.156	30.246	5.124
Čisti dohodek	91.775	86.340	98.839	54.915	88.553	77.962
Bruto osebni dohodki	76.675	60.793	64.735	50.983	83.111	71.228
Ostaneč čistega dohodka	15.100	25.547	34.104	3.932	5.442	6.734
Razporejeni čisti dohodek	14.251	17.232	18.411	3.932 ¹	5.442 ²	6.734 ³
Nerazporejeni čisti dohodek	849	8.315	15.693	—	—	—
Poprečno zaposlenih delavcev konec septembra	396	149	319	90	71	172

Opombe:

¹ Tozd Dekor Kozje ni izločil sredstev v sklad skupne porabe za regres letnih dopustov v letu 1980, v poslovni sklad in v rezervni sklad!

² Tozd Servisne dejavnosti ni ustvaril dovolj čistega dohodka za regresiranje toplega obroka in za sredstva rezervnega sklada!

³ Iz ostanka čistega dohodka ni izločeno dovolj sredstev za regresiranje dopustov v letu 1980!

za sklad skupne porabe, za regresiranje družbene prehrane, del teh sredstev pa gre za obvezna posojila, manj razvitim republikam in pokrajinama ter nekaj v poslovni sklad, če nam ostane še kaj sredstev, govorimo o nerazporejenem delu čistega dohodka. Ta je le začasno nerazporejen del čistega dohodka, saj ga dokončno razdelimo po zaključnem računu za vse poslovno leto.

In še sklep!

Poudariti moramo, da nam ustava in zakon o združenem delu nalagata, da smo dolžni gospodariti kot dobri gospodarji. To pomeni tudi večati vrednost sredstev, ki nam jih je družba zaupala v upravljanje. Zato v ostanku čistega dohodka, ki je še nerazporejen, ne smemo videti le sredstev, s kateri-

Tabela 8: Poraba pomembnih pomožnih materialov in drobnega materiala v tozdih Kristal in Dekor v devetih mesecih leta 1979 in 1978

Kazalci	1979	1978	Indeksi 1979/78
Brusni kamni	kosov	1.896	208,3
	dinarjev	989.433,85	136,6
Diamantne plošče:	kosov	110	186,4
	dinarjev	779.224,60	127,6
Fluorovodikova kislina:	kg	48.890	113,4
	dinarjev	1.290.696,00	116,0
Žveplena kislina:	kg	255.945	108,9
	dinarjev	396.714,75	86,5
Litoželezna kolesca:	kosov	53.000	140,2
	dinarjev	169.600	149,5

mi bomo povečali svoje osebne dohodke! Del teh sredstev smo dolžni

nameniti tudi za poslovni sklad oziroma za razširjeno reprodukcijo!

Kaj so pokazale razprave na zborih?

Odpraviti nejasnosti!

Poročila o poslovanju so znana; znano je tudi stališče širšega družbenopolitičnega aktiva steklarne o delitvi nerazporejenega dela ostanka čistega dohodka. Pred oddajo rokopisa v tiskarno pa nas je vsekakor zanimalo tudi to, kaj so pokazale razprave na zborih delavcev. S tem smo hoteli zaokrožiti naše devetmesečno poslovanje v celoto. Zato povsem na kratko povzemamo osnovne značilnosti posameznih zborov...

V tozdu Osnovna izdelava je bilo pričakovati več razprave, toda le ta je izostala! Sprejeli so stališče sestanka aktiva, kar pomeni: odpraviti je treba nejasnosti v zvezi z veljavnimi kriteriji.

Tudi v tozdu Dodelava in v tozdu Kristal se je razprava vrtela okrog odpravljanja še nejasnih zadev, kar naj

pomeni: čim prej se približati stvarnemu stanju. Zahteva zborov pa je, da morajo to storiti pristojne službe in drugi odgovorni do konca tega leta.

Poleg obravnave poročila o poslovanju so na zboru delavcev tozda Dodelava spregovorili še o minulem delu, ki po njihovi presoji ni najbolj posrečeno urejeno. Beseda je tekla tudi o analitični oceni del in nalog, pri čemer so razpravljali ocenili, da so nekatera dela in naloge že v osnovi zapostavljene.

Poleg tega, da so ocenili za sprejem-

ljiva stališča aktivna družbenopolitičnih organizacij steklarne, so delavci tozda Dekor kritično spregovorili tudi o porastu staleža bolnikov, ki v nobenem primeru ni spodbuden.

Delavci v tozdu Servisne dejavnosti so kritično spregovorili o lastnih slabostih. Sklenili so, da morajo v bodoče, ko bodo končali remonte, veliko več skrbi nameniti sprotnemu vzdrževanju, ki do sedaj ni bilo najboljše. Delavci tega tozda si tudi želijo večjo dohodkovno povezanost z drugimi tozdi in priznavanje enakopravnega

prispevka za svoje delo k skupno ustvarjenemu dohodku.

Zagotovo bi se ponavljali, če bi se spuščali v podrobnosti razprave na vseh zbore delavcev, kajti iz vseh kratkih poročil izžareva enotna želja, da moramo odpraviti dosedanje pomanjkljivosti, in ki postavlja pred pristojne v ospredje nalogo o uresničitvi skupnega cilja: nagrajevati po delovnih rezultatih!

JOVO TIŠMA

Pred volilnimi konferencami zveze komunistov

Le skupno bomo uspešni!

Naj takoj v začetku tega zapisa poudarim vlogo oziroma naloge članov zveze komunistov, ki so pred nami! Mislim predvsem na volilne konference, ki morajo biti opravljene do 15. novembra... Dve leti sta namreč za nami in komunisti moramo zopet tudi v steklarni oceniti svojo dosedanje aktivnost ter pri tem odgovoriti na vprašanje, kako uspešno smo opravili naloge, ki jih ni bilo malo!

Ne bi se upal trditi, da smo v tem popolnoma uspeli. Toda vse pomembnejše akcije, katerih sicer tu ne naštevam, so nam uspeli. Lahko bi sicer poželi še večje uspehe in bili ponosni, da smo člani vodilne organizacije delavskega razreda, toda vsi se tega ne zavedamo. Prevelika bremena padaj na ramena posameznikov, v našem primeru na ramena sekretarjev osnovnih organizacij in na ramena nekaterih, zavednejših članov osnovnih organizacij zveze komunistov...

Enkrat sem že pisal o tem in sedaj to ponavljam! Ni dovolj biti član zveze komunistov samo na papirju, si pridobiti in zagotoviti lastno eksistenco ali

obstoj, potem pa zanemariti sestanke in opustiti vsakršno dejavnost v organizaciji. Takih članov organizacija zveze komunistov ne potrebuje, kajti nobene koristi ni od njih. Na 11. kongresu zveze komunistov Jugoslavije je bilo jasno opredeljeno stališče do takšnih nekoristnih članov. V našem okolju bomo morali z njimi razčistiti in to za vselej!

Mi, rogaški steklarji, smo velik delovni kolektiv in članstvo v vseh štirih osnovnih organizacijah zveze komunistov je številčno zadovoljivo. To pa še ne pomeni, da si ne bi morali tudi v bodoče prizadevati za sprejemanje novih članov v organizacijo, predvsem

mladih iz neposredne proizvodnje. Dolžnost vsakega člana zveze komunistov je, da samokritično oceni samega sebe, kje in kako deluje, koliko je odgovoren in kako nasploh opravlja naloge, ki mu jih nalagata program in statut zveze komunistov!

V prihodnjih nekaj dneh bomo na volilnih konferencah izvolili sekretarje osnovnih organizacij, njihove namestnike, vodje idejnopoličnega izobraževanja, sekretariata osnovnih organizacij, kjer je več kot deset članov v osnovni organizaciji, in po potrebi članke občinske konference ZKS. Odveč bi bilo reči, da si bomo prizadevali izvoliti takšne člane zveze komunistov, ki bodo v celoti upravičili naša pričakovanja. In pričakovati je tudi, da jim bomo izdatno pomagali vsi drugi člani zveze komunistov. Samo tako bodo naša skupna prizadevanja rodila zaželene sadove!

FRANC ŽUPANIČ

Snovanje načrta srednjeročnega razvoja

Opređeljene naloge...

Skupščina socialistične republike Slovenije je konec letošnjega julija sprejela dokument o razvojnem načrtu naše republike za srednjeročno obdobje od leta 1981 do leta 1985. Izhaja iz rezultatov dosedanjega razvoja naše republike ter hkrati upošteva naše stvarne možnosti. Dokument o družbenem planiranju zajema vse naše pogoje. Tako je poleg načrtovanja družbene reprodukcije treba načrtovati tudi druge razmere, v katerih živimo, to so socialne, kulturne, prostorske, stanovanjske in druge sestavine našega razvoja!

Kako predvidevamo razvoj družbene proizvodnje?

Glavni kriteriji, ki opredeljujejo razvoj družbene proizvodnje, so:

1. razvoj sodobne tehnologije,
2. usmerjanje proizvodnje,
3. izvozno usmerjanje proizvodnje,
4. proizvodnja ob največji varnosti okolja,

5. povečanje družbene produktivnosti dela, in

6. rast družbenega proizvoda s povprečno letno stopnjo 5%.

Zvezni zavod za družbeno planiranje, zvezni komite za energetiko in zvezno združenje industrije nekovin so naredili prvi predlog možnosti za razvoj industrije nekovin. Ta bo služil

med celotno aktivnostjo za sprejemanje naslednjega srednjeročnega družbenega plana Jugoslavije, to je za obdobje 1981-1985. Bo osnova za usklajevanje skupne razvojne politike pri proizvodnji in predelavi nekovin. Kazalci v tem predlogu, ki se nanaša na jugoslovansko industrijo nekovin, pa so:

- letno naraščanje fizičnega obsega proizvodnje za 5%,
- letno zniževanje uvoza za 5%,
- letno povečevanje izvoza za 10%,
- letno povečevanje produktivnosti za 5%, in
- skupna investicijska poraba 20 milijard dinarjev.

Za popolnejšo predstavo o vse povedanem si v nadaljevanju pogledajte, kolikšna je družbena proizvodnja v jugoslovanskih delovnih organizacijah, ki se ukvarjajo s proizvodnjo in predela-

Tabela 1: Družbeni proizvod 58 jugoslovanskih delovnih organizacij, ki se ukvarjajo s proizvodnjo in predelavo stekla, in steklarne »Boris Kidrič« v letu 1978 (v dinarjih!)

Fazalci	58 jugoslovanskih delovnih organizacij	Steklarne »Boris Kidrič« Rog. Slatina	Udeležba steklarne v %
Realizacija	5.379 milijard	220 milijonov	4,1
Dohodek	2 milijardi	143,50 milijonov	7,1
Izvoz	465 milijonov	100 milijonov	21,5
Amortizacija	2,25 milijona	7,55 milijonov	0,34
Zaposlenost	17.390 delavcev	1.200 delavcev	8,0

vo stekla, in jo hkrati primerjajte s podatki na našo delovno organizacijo! Primerjamo torej 58 delovnih organizacij z našo steklarno in to za leto 1978, kakor kaže tabela 1!

Tabela 1 jasno kaže naš položaj v skupni jugoslovanski proizvodnji in predelavi stekla. Posebno vidno vlogo imamo z eno petino vsega jugoslovanskega izvoza stekla oziroma steklenih izdelkov, kar bomo obdržali tudi v našem srednjeročnem razvojnem načrtu!

Važnejši dejavniki v družbenem planiranju

Kakor veste, odločajo o temeljnih plana tozda delavci tozda in to z referendumom... Sevé, po poprejšnji obravnavi na zboru delavcev tozda, na kate-

rem dajejo pobude in predlagajo pa tudi določijo napotke za načrt tozda.

Predlog temeljev načrta in predlog načrta določi delavski svet tozda na podlagi predlogov in stališč zbora delavcev.

Organ za pripravo načrta pripravi predlog načrta tozda, ki ga sprejme delavski svet, če je v skladu z rezultati referenduma o temeljnih plana tozda.

Kako smo si zastavili nalogo pri nas, v steklarni?

Delavski svet naše steklarne je imenoval komisijo, ki bo pripravila predlog izhodišč za razvoj steklarne po posameznih tozdih, tako da bomo lažje dajali pobude, predlagali in izrekli svoja mnenja na zborih delavcev. Komisijo sestavljajo: direktor delovne or-

ganizacije, vodje tozdov, vodja računovodskoekonomskega sektorja, tehnični vodja, sekretar delovne organizacije, vodja komercialne in vodja plansko-analitične službe. Predsednik komisije je Vojo Djinovski, tajniške posle pa opravlja Zlatko Novak. Zunanji sodelavec komisije je Vlado Birsar.

Delavski svet je sprejel rokovnik za opravljanje sprejetih nalog. Uresničevati jih bomo pričeli takoj, ko bodo za nami razprave o letošnjem devetmesečnem poslovanju steklarne in njenih tozdov ter delovne skupnosti skupnih služb.

Napotki bodo pripravljeni v začetku novembra letos, obravnava o njih pa bo sledila kmalu za tem. Osnutek srednjeročnega razvojnega načrta steklarne bo končan do začetka marca, sprejeli pa naj bi ga konec julija prihodnje leto!

Ker bomo v prihodnje odločali o našem nadaljnjem razvoju in s tem tudi o svojem gmotnem položaju, je povsem razumljivo, da bomo morali vložiti v to veliko naporov. Ne more nam biti namreč vseeno, kaj in kako bomo opravili to, nad vse odgovorno nalogo!

VOJO DJINOVSKI, dipl. inž.

V razpravi je pomemben predlog...

Delovni koledar za leto 1980

V lanskem letu je bil sestavljen letošnji delovni koledar, ki smo ga letos, med letom dvakrat popravili in zato ponekod povzročili manj, drugod pa bolj vroči kri. Neglede na to je vendarle nujno, da zato letos sprejmemo takšen delovni koledar za prihodnje leto, ki se ga bomo vsi skupaj držali!

Predlog delovnega koledarja za leto 1980 smo izdelali v plansko-analitski službi z namenom, da bi delavci vseh tozdov o njem čim prej razpravljali, razčistili morebitne hibe in ga sprejeli. Takšnega, kakršnega bo pač sprejet, naj bi potem natisnili bodisi v časopisu

»Steklar« ali pa posebej, da bi ga imel vsakdo pri delu.

Zadnji dan v letu 1980, to je 31. decembra, naj bi po predlaganem delovnem koledarju delali samo sedem ur, ker bi sicer presegli predpisano število delovnih ur!

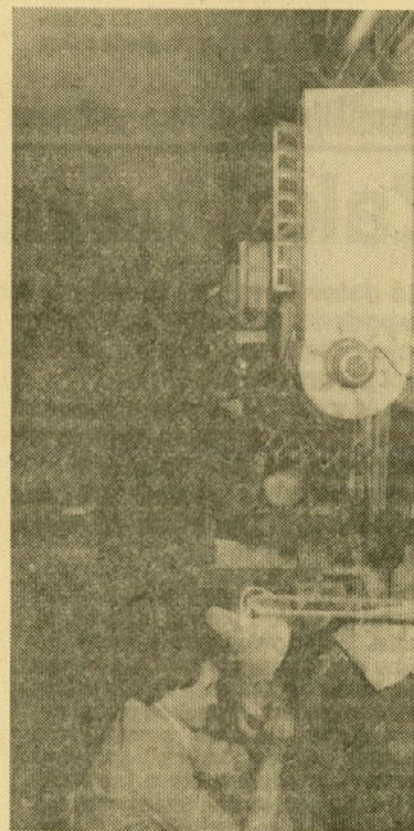
Kakor vidite, je za prihodnje leto planiranih 255 rednih delovnih dni, 12 delovnih sobot in 9 dni praznikov. Vsega skupaj je torej planiranih 2.198 delovnih ur in sedem delovnih ur za solidarnostni dan!

PLANSKO-ANALITSKA SLUŽBA

Predlog delovnega koledarja steklarne »Boris Kidrič« za leto 1980 je takle:

Meseci	Število delovnih dni	Število delovnih sobot	Kdaj bomo delali v sobotah	Število praznikov	Skupaj delovnih ur
Januar	22	1	5. I.	2	190
Februar	21	1	2. II. in 9. II.	—	176+7
Marec	21	2	1. in 8. III.	—	182
April	22	1	5. IV.	—	184
Maj	20	1	10. V.	2	182
Junij	21	1	7. VI.	—	176
Julij	21	1	12. VII.	2	190
Avgust	21	1	2. VIII.	—	176
September	22	1	6. IX.	—	184
Oktober	23	1	4. X.	—	192
November	20	1	8. XI.	2	182
December	22	—	—	1	182

solidarnostni dan!

Kamor seže oko, pridne delovne roke in nastajajoči izdelki... — foto Rebolj

S sestanka razširjenega aktiva

Oblikovati realna merila

V sredo, 24. oktobra se je sestal širši družbenopolitični aktiv steklarne, ki je bil namenjen oceni devetmesečnega poslovanja in delitvi še nerazporejenega dela sredstev čistega dohodka. Večina prisotnih si je bila enotna v tem, da so izkazani rezultati sicer točni, so pa pomanjkljivi kriteriji, ki odločilno vplivajo na oblikovanje prihodka in dohodka tozdog!

Kratek povzetek razprave

Vodja tozda Osnovna izdelava Poldi Ogrizek je poudaril, da riziki za primer izpada v proizvodnji in s tem povečani posredni stroški na enoto proizvoda bremenijo le njihov tozdog. Po njegovih besedah niso urejena vprašanja v zvezi s pokrivanjem skupnih rizikov, loma itn.

Vodja tozda Dekor Jože Božiček meni, da rezultati, ki so bili doseženi v neenakih pogojih gospodarjenja, niso stvarni rezultati, zato moramo čim prej oblikovati stvarne kriterije za dohodkovne odnose. V te namene bi po njegovem bilo treba zaposliti človeka, ki bi se ukvarjal izključno z razvijanjem in urejanjem dohodkovnih odnosov. Navedel je tudi, da so njihovi rezultati slabi, četudi so uspešno dosegali normative, in da niso razdelili v riabilnega ali gibljivega dela za prvo polletje. Vzroke za to vidi v prenizkem faktorju pokritja za pet režijskih delavcev, v neenakih možnostih glede oskr-

be z reprodukciskim materialom in tudi v neredni dobavi gladkega stekla.

Nasplošno bi lahko rekli, da je bila ugotovitev o določenem napredku v zmanjševanju odpadka in v varčevanju s surovinami oziroma v povečevanju produktivnosti. Upoštevajoč vse rečeno, rezultati posameznih tozdogov – predvsem dveh najuspešnejših – verjetno niso le posledica boljšega dela, ampak so delno tudi posledica še nedorečenih meril za oblikovanje dohodkovnih odnosov.

Jovo Tišma, vodja tozda Dodelava je dejal, da se skrivajo nevarnosti v tem, ker se sicer zavzemamo za nove odnose, neke v svoji podzavesti pa še vedno težimo k staremu. Nadalje je poudaril vprašanje o odgovornosti za hitrejše iskanje in razreševanje vprašanj o spornih merilih.

Direktor steklarne Vojo Djinovski je poudaril, da so vsi tozdi vsemu navkljub še vedno steklarne »Boris Kidrič« Rogaška Slatina, torej delovna organizacija, ki si je z dolgoletnim uspešnim

delom pridobila velik sloves. Zato, kakor meni, ne smemo dovoliti nikakršnih razprtij v kolektivu, ki bi mogle kakor koli škodovati našemu skupnemu razvoju.

Tehnični vodja Jože Pelko je govoril o tem, da je bilo do sedaj narejenega že kar precej in da dobivajo dohodkovni odnosi vse jasnejšo podobo. Vzpostavitev dohodkovnih odnosov pa je ogromno delo, ki zahteva sodelovanje vseh dejavnikov v steklarni. Tako tistih v proizvodnji, pa evidentničarjev, kontrolorjev kvalitete, delavcev v skupnih službah in vseh drugih. Prav tako je naša velika naloga postavljati stvarne normative dela, dovoljenega odpadka, materialnih stroškov in stroškov pokritja ter nenehno preverjati zbrane podatke. In še takrat, je dodal, ne bomo mogli zanesljivo reči, da so zbrani rezultati stoddostno točni. Še vedno se bo treba dogovarjati in preverjati dosežke.

Na koncu so udeleženci izoblikovali stališče, naj zaenkrat še ne bi razdelili nerazporejenega dela ostanka čistega dohodka, ker je večina prepričana, da izkazani poslovni rezultati in finančni kazalci tega niso samo sad boljšega dela. Počakati bi na vsak način kazalo do konca leta, v preostalih dveh mesecih tega leta pa naj bi se vsi delavci potrudili odpraviti kar največ vrzeli v zvezi s proizvodnjo in predvsem v zvezi z merili, ki bodo ugotovljene z analizo.

ZLATKO NOVAK

Razmišljanje o pomembnem vprašanju

Zakaj nezadovoljstvo?

Naš delavski razred prevzema vso oblast v svoje roke. Začel je gospodariti z družbenimi, hkrati pa v praksi vse bolj uveljavlja svojo odločilno vlogo v političnem in družbenem odločanju. Delavci pri uresničevanju svojega vladajočega položaja v združenem delu in v družbi odločajo svobodno, neposredno in enakopravno v odnosih samoupravne demokratične povezanosti, vzajemne odgovornosti v svojem celotnem družbenem delu v tozdi, v drugih samoupravnih organizacijah združenega dela in v družbi kot celoti. Dana jim je možnost, da odločajo o svojem delu, pogojih in rezultatih dela.

Teoretično je delavcu torej nudeno vse, žal pa praksa povsod in vedno ni takšna. Po pogovorih med delavci so očitne pogoste ugotovitve, da ni vse tako, kakor nam nudi in določa zakon o združenem delu. Ponekod poraja nezadovoljstvo delavcev pomanjkanje ustreznih delavcev, ki bi bili sposobni uspešno opravljati zahteve prevzetih del in nalog, pri tem pa čisto prezremo nekaj resnic. Ena med njimi je gotovo svobodna izbira poklica. Ne bi se nam smelo zdeti čudno, če se odloči dela-

vec, ki je sicer vesten, zapustiti delovno organizacijo. In to kljub temu, da ga prepričujemo o škodljivosti takšnega početja za delovno organizacijo!

Kaj je vzrok?

V steklarstvu ugotavljamo pomanjkanje delavcev raznih profilov. Nekoč je bil ta poklic bolj cenjen, kajti bili so v njem višji tudi osebni dohodki. Danes tega ni več, saj steklar ni enakovredno nagrajen v primerjavi z drugimi

industrijskimi delavci. Posledica tega je, da se mladi vse bolj pogosto odločajo za druge poklice, mnogim pa je steklarski poklic samo prehodna zaposlitev ali odskočna deska za poznejšo izbiro drugega poklica.

Delo je proces uporabe človekove delovne sposobnosti, da ustvarja materialne ali gnotne in druge dobrine. Pogoj, da človek more ustvarjati dobrine, so njegove umske in telesne sposobnosti. In prav od tod upravičena zahteva po spoštovanju in nagrajevanju vsakega koristnega dela v tolikšni meri, kolikor je bilo vloženega dela v ustvarjeno dobro in kolikršna je uporabna vrednost te dobrine.

Nasplošno ugotavljamo, da so boljše nagrajevani delavci, ki ustvarjajo nematerialne ali duhovne dobrine. In prav taki najbolj pogosto kažejo svoje nezadovoljstvo... Pri nas v steklarski šoli se kaže nezadovoljstvo med delavci zaradi prenizkih osebnih dohodkov, zaradi previsokih normativov, ki odločajo o višini osebnih dohodkov, in za-

radi pomanjkanja stanovanj. Pri nas namreč delavec zelo težko dobi stanovanje. Če pa ga že dobi, mora čakati rjnj precej časa. Zato si delavci v večini primerov urejajo svoja stanovanjska vprašanja z gradnjo zasebnih stanovanjskih hiš. To pa, kakor vsakdo ve, ni lahko!

Zgodi se tudi, da kljub splošnemu pomanjkanju stanovanj kakšno stanovanje ostane dolgo časa prazno, neizkoriščeno. Ker se vseskozi ubadamo s pomanjkanjem strokovnih kadrov, včasih še tako stanovanja potrebnemu delavcu ne moremo ustreči, ker moramo misliti tudi na strokovne delavce, ki so se pripravljali zaposliti pri nas le, če dobijo stanovanje takoj in če jim zagotovimo še druge ugodnosti. Česar takega drugi delavci seveda niso deležni...!

Vse, kar sem napisal, me zato sili v razmišljanje o razlikah med delavci, o katerih je pisal tudi dr. Neca Jovanov. Ta je med drugim opozoril na tele ugotovitve:

»Razlike v osebnih dohodkih so se pokazale med delavci v več delovnih organizacijah. Naj omenim samo primer! Skupina raziskovalcev je obiskala različne delovne organizacije in ugotovila, da v banki na primer čakajo delavci na stanovanje do tri leta, v neki drugi organizaciji čakajo nanj do dvajset let, v precej delovnih organizacijah pa sploh nimajo možnosti dobiti stanovanje!« Pri tem dr. Jovanov še poudarja, da ni čudno, če prihaja do prekinitev dela, saj je še vedno pogosta delitev po funkcijah in ne po rezultatih dela. In ko pojasnjuje delo dveh delavcev, katerih eden dela v proizvodnem

procesu, drugi pa dela na vodilnem delovnem mestu. Skupni sta jima kvalifikacija in sposobnost, ločijo pa ju različni osebni dohodek, ki je v prid tistega s funkcijo. In takšna primerjava velja tudi za proizvodnega in režijskega delavca, zato se ne čudimo, zakaj ustavljajo delo le proizvodni delavci!

V razmišljanju o prekinitvah dela je dr. Jovanov tudi poudaril: »... Še vedno smo pod pritiskom skrajno utopične ideje, da si pod samoupravljanjem predstavljamo, kot da vsi odločamo o vsem. To je teza o delavcu kot univerzalnem samoupravljalcu, ki je v praksi začela postopoma, a povsem zanesljivo, spreminjati delavca v univerzalnega nevedneža.«

Kako naj delavec odloča, če pa...?!

V delovnih skupnostih tovarn premorejo cele ekipe strokovnjakov izoblikovati na primer predlog neke samoupravne odločitve ali sestaviti pravilnik, ki naj bi ga delavci potem v kratkem času »prežvečili« po naporu osemurnem delu in tako pripravljeni na seji organa samoupravljanja odločati »za«. In to tako, da imajo strokovnjaki čas za pripravo materialov po več mesecev med svojim rednim delovnim časom, ker jim je to njihova delovna dolžnost, delavci-samoupravljalci, kot splošni nevedneži pa morajo takorekoč takoj, čeprav gradiva dobro niti ne razumejo, niti ga niso mogli skrbno prebrati, odločiti, ali so »za« ali »proti«!? Zato se ne čudimo, če je ta ali oni dvignil roko »za« tudi v primeru,

ko je bila predlagana odločitev v škodo delavcev ali celo povsem protisamoupravna. Ne štejmo mu napake v zlo, četudi je glasoval tako, in četudi je glasoval za odločitev v imenu tistih, ki so ga v organ samoupravljanja izvolili!

Vse kaže, kot da smo povsem pozabili, kako družba štipendira inteligenco – kadre, da bodo služili delavskemu razredu! Delavci v neposredni proizvodnji se tega zavedajo in se tudi zanašajo na usposobljenost predlagateljev odločitev podzavestno z dviganjem rok pri glasovanju odločajo za odločitve, ker verjamejo predlagateljem.

V Steklarski šoli smo razdeljeni na samoupravne skupine, ki imajo svoje delegate v organih samoupravljanja. Toda ta delegatski sistem nam ne deluje tako, kakor smo si ga zamislili. Vendar za to niso krivi delegati! Vsa krivda za nekakovostno delo v samoupravnih skupinah je med nami, delavci! Odločno se namreč zoperstavljajo kakršnemu koli sestankovanju. Proti sestankom so kljub temu, da jih priganjamo nanje, saj ni tistega, osnovnega, kar bi moralo biti. Da bi namreč delegat imel zadosti pred sejo ustrezen material in da bi po seji poročal v svoji samoupravni skupini. Seveda pa tako organiziranega obveščanja ni možno izpeljati vse dotlej, dokler bomo delavce priganjali na sestanke!

Če je informacija največje orožje delovnega človeka, je potem razumljiva težnja sindikata, da moramo imeti informativno službo v podjetju urejeno tako, da ne dopušča presenečenj, ki povzročajo hudo kri ali pa celo prekinitev dela v neposredni proizvodnji.

TONE KLOKOČOVNIK

Téma, ki je razburila duhove

Izplačila brez podlage

Približno deset dni po izplačilu osebnih dohodkov za letošnji avgust je skoraj neopazno prišla na dan novica o izplačanih osebnih dohodkih nekaterim delavcem v tozdu Servisne dejavnosti, ki da so bili neizmerno visoki. Ko pravim, skoraj neopazno, mislim, da je nekako sramežljivo prišla med večji del kolektiva steklarne, saj je bilo prejemnikom izplačil že prej jasno, za kakšne zneske je šlo!

Že bežna preveritev izplačanih osebnih dohodkov je dala misliti, da za izplačilo 32.000 dinarjev, kolikor je prejel namestnik vodje tozda in 21.561 dinarjev oziroma 21.222 dinarjev, kolikor sta prejela dva delavca, in izplačila drugih pod tem nivojem, ni nobene podlage, saj v steklarni »Boris Kidrič« še nimamo takšnih meril, da bi zadovoljevala tako visoke osebne dohodke!

Jasno je bilo, da bodo sledila vprašanja, kakor so na primer: Kako je to mogoče? Kdo neki je to zakrivil? Zakaj ni bilo nobenega obvestila pred izplačilom? Zakaj niso posredovali sami delavci – prejemniki izplačila? In še bi lahko naštevali...!

Ubrana je bila edina pravilna pot: naj samoupravna delavska kontrola tozda Servisne dejavnosti raziše ce-

Cim hitrejša je pot v skladišče, tem manj je možnosti za lom stekla – foto Rebolj

samoupravne delavske kontrole piše, da je Ivan Koražija prisotnim pojasnil, »...da je do obračuna tako visokih osebnih dohodkov prišlo zaradi tega, ker je bila na delovnih nalogih urna postavka previsoko postavljena. Po dogovoru z vodji tozda (katerih neki! – op. pisca!) ter s finančnim knjigovodjo je znašala bruto nadura 173,55 dinarjev. Ker na delovnem nalogu niso bile odbite vse dajatve, ki normalno morajo biti plačane iz bruto ure, je bila ta obračunana kot neto ura in zaradi tega je prišlo do previsokega izplačila za nadurno delo. Delavska kontrola je na

osnovi obrazložitev drugih prisotnih – bili so to: Lovrečak, mag. Šrimpf, Raspotnik in Popovič – ugotovila, da konkretnega krivca ni, pač pa je temu botrovala cela veriga nedoslednosti pri dajanju podatkov, pri preverjanju podatkov in pri obračunu, in ne nazadnje, tudi tistih, ki so denar prejeli, pa niso signalizirali, da je pri obračunu prišlo do pomote, oziroma da so prejeli previsoke vsote osebnih dohodkov...!»

Ne vem, če je potreben k zapisanemu še kakšen komentar? Znano je, da so bili previsoki izplačani zneski že

vrnjeni v blagajno. To je tudi prav! Toda, vsakomur se bo vsililo vprašanje: »Mar je pri nas res vse tako zamotano, da redko kdaj ali pa nikoli ne moremo reči, ta in ta je kriv in naj za to odgovarja!«

Tokrat smo ostali brez odgovora na ključno vprašanje, čeprav ni opravičila za to. Zlasti ne, ker ponavadi najdemo odgovore na manj pomembna vprašanja in jih tudi znamo uvrstiti na pravi seznam... Doklej bomo še nadaljevali takšno prakso?

JOVO TIŠMA

Že tretjič »Nekemu dogodku na rob...«!

Zakaj tako?

Pozornemu bralec našega časopisa gotovo ni ušlo, da smo v julijski izdaji pisali o zadevi Milana Levstika in da smo kot odmev na kritiko v avgustovski izdaji objavili mnenje Petra Raspotnika, ki je – v nasprotju z mojimi trditvami – zanikal takratno stanje in se postavil v bran stvari, ki je z ničemer ni mogoče braniti!

Minilo je dovolj časa od takrat, ko je bil objavljen Petrov odmev na moje pisanje... Tako sem imel možnost premisliti o vsem zelo natančno. Iskal sem namreč v svojih prvotnih trditvah morebitne pomanjkljivosti. Z namenom namreč, da bi se, če je to v interesu objektivnega obveščanja, opravičil tistim, ki bi bili po krivem prizadeti. Toda, kljub prizadevanjem, da bi našel v njih kaj takšnega, nisem uspel! Edino, priznati moram, mi je že nerodno, ker se zadeva že toliko časa vleče po

strane našega časopisa, saj najmanj koristi samemu Milanu, čeprav je bila prvotna kritika povsem dobronamerna.

S Petrom se, sevé, ne morem strinjati, ker pavšalno ocenjuje obravnavan problem. Moral bi točno pokazati, v čem je bila moja informacija netočna, nepopolna...! In če odštejem vsa modrovanja, naj v nekaj točkah strnem svoje drugačne, na podatkih temelječe trditve!

Prvič: Ko smo se organizirali na toz-

de, smo ne glede na vse morebitne pomisleke posameznikov vzeli pod svoje okrilje tiste delavke in delavce, ki so sodili v nek oddelek ali obrat, kamor je kdo spadal pred tozdovsko organiziranostjo.

Drugič: Ne drži Petrova trditev, da želimo vse prevladati na ramena tozda Servisne dejavnosti!

Tretjič: Ni res, da je zadevo najprej obravnaval zbor delavcev, ampak jo je obravnavala najprej komisija za delovna razmerja!

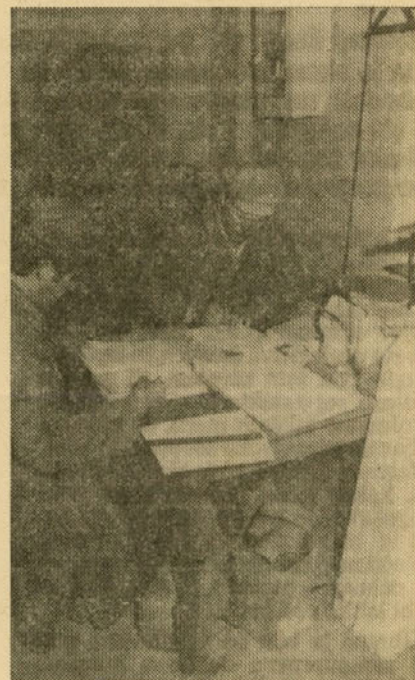
Četrtrič: Mislim, da je blizu modrovanju razmišljanje, ali ima zbor pravico spregovoriti o neki zadevi, ki se je izkazala za nepravilno.

Petič: Peter je pozabil, ali pa je namenoma zamolčal, da je bil Milan sprejet na priporočilo vseh delavskih

Označevalke so zmanjšale lom – odpadek na res najmanjšo mero! – foto Rebolj

Čeprav izdelujemo domače škatle, ki jim ne predvidevamo prihodnosti, morajo biti priprave za njihovo izdelavo temeljite – foto Rebolj

svetov in ne le na podlagi njegovih prizadevanj!

Sestič: Ne drži Petrova trditev, da je v tozdu Osnovna izdelava sistemizirano delovno mesto (oziroma dela in naloge!) tehnologa za steklarska orodja s predpisano izobrazbo strojnega tehnika, saj je to sistemizirano v delovni skupnosti skupnih služb.

Sedmič: Naj skromno pristavim, da sem bil med delegati, ki so obiskali kijevisko steklarno. Tam sem si ogledal izboljšave sovjetskih steklarjev in tudi ugotovil, v kolikšni meri je ohranjen značaj ročne proizvodnje.

Osmič: Res delam kratek čas v tozdu Dodelava in morda nisem vsemu kos, toda od kod trditev, da je v tem tozdu pretežno polavtomatska in avtomatska proizvodnja, če vemo, da je v grobi brusilnici zaposlenih 45 delavcev (kmalu pa jih bo 48!), v vezalnici 39, pri zataljevanju robov 23, v rezalnici, če odštejemo osem sodelavcev pri stroju Bibok, ki delajo na avtomatskem rezalno-brusilnem stroju, jih je 11, v kartonažni delavnici 11, v slikariji steklenih izdelkov trije, in še pet delavcev, ki imajo pri svojem delu kaj malo skupnega z avtomatizirano proizvodnjo? To navajam in hkrati vprašujem le zaradi tega, ker bi utegnil nepoznavalec tozda Dodelava dobiti o njem napačno predstavo in si celo misliti, kako da je v njem skoraj že izkoreninjena pri delu človekova roka, saj dobro vemo, da je ne le pretežno ampak v večini glavna!

Resnici na ljubo je treba reči še to, da so prizadevanja za gradnjo nove kartonažne delavnice v teku, toda zagotovo vemo, da v tej delavnici ne bo strojev velikih materialnih vrednosti, kajti načrtujemo predvsem prožno kartonažno delavnico, ki bo ustrezala našemu proizvodnemu asortimentu, zaradi katerega nismo vabljeni za druge proizvajalce kartonske embalaže. Žal bo bolj prav, če rečem: »Na srečo o tem, ali bomo koga vzeli v delovno razmerje in ali je dozor el čas glede na vse potrebe, ne odločam jaz osebno, saj imamo to vendarle zapisano v samoupravnih aktih!«

Devetič: Strinjam se s Petrom, ko pravi, da je bilo v tozdu Servisne dejavnosti rehabilitiranih precej invalidov in da jih je sedaj med 68 zaposlenimi kar 13. Za ponazoritev stanja prav v delavnici, za katero je Peter neuradno predlagal zaposlitev, naj navedem, da je med enajstimi zaposlenimi kar pet po invalidski komisiji priznanih invalidov, ki so prej delali pri steklarskih pečeh (eden je prišel pred kratkim s šestmesečne poklicne rehabilitacije!) in da zdravstveno stanje vseh drugih ni na zavidanja vredni ravni. S tem pa mislim reči, da svojih nalog ne opravljajo v okvirih svojih zmogljivosti.

Desetič: Petrovo cikanje na neprebujeno solidarnost ostalih tozdov ni z ničemer utemeljeno. Ne smemo pozabiti, da je v naši delovni organizaciji kakšnih 130 delovnih invalidov in da

smo dolžni zanje iskati ustrezne rešitve na vseh možnih ravneh! In res je, da marsikdaj odpiramo takšna, naj se izrazim manj sodobno, delovna mesta samo zaradi tega, da bi zaposlili delovnega invalida. To je naša dolžnost! Hkrati pa se moramo le zavedati, da pomeni razglasitev za sposobnost na nekem drugem delovnem mestu obvezo za slehernega invalida, da bo na drugih delih in nalogah uspešen v skladu s svojimi fizičnimi in umskimi zmogljivostmi. Ne glede na to, v katerem tozdu ali v delovni skupnosti skupnih služb je!

Gotovo bo kdo med bralci rekel, da je škoda časopisnega papirja za, imenujmo ga tako, prerekanje dveh, v razmišljanju različnih si delavcev?! Pa ne gre pri vsem povedanem za prerekanje, ampak gre za dokazovanje določenih resnic, pred katerimi ne smemo in ne moremo bežati! Tudi ne, če so trenutno še tako neugodne!

Upam, da je s tem zapisom zadeva v zvezi z neko zaposlitvijo vendarle končana? Javna izmenjava mnenj je koristna toliko, kolikor nam pripomore spoznavati, kaj je prav in kaj ni prav, saj se nazadnje vsi, ki pišemo takšne ali drugačne sestavke v »Steklarja«, izpostavljamo javni presoji vseh bralcev, ali smo dovolj tehtni in objektivni, ali pa smo mislili zmotno o neki zadevi. To pa je, navsezadnje, tudi človeško, ali ne?!

JOVO TIŠMA

Če nepravočasno načrtujemo!

Streha spušča

Od takrat, ko smo se odločili, da nanovo prekrijemo streho nad našo topilniško halo, je preteklo že precej časa. Toda v minulih mesecih se je dogajalo, da je med močnejšimi nalivi deževalo po steklarjih. Izvajalec gradbenih del se je s pogodbo zavezal, da bo med prekrivanjem hale skrbel, da streha ne bo puščala in da ne bo zaradi tega proizvodnja izpadala. Obvezal se je tudi, da bo dela dokončal do določenega roka, ki je potekel pred poldrugim mesecem...

Zaradi malomarno pokritih odprtih v strehi so naši steklarji v septembru doživeli na svojih delovnih mestih pravi naliv. Delo je ustavilo enajst brigad! Nekatere med njimi niso delale tudi pet ur! Škoda, ki je nastala zaradi takšnega naliva skozi nezavarovano streho, pa je bila 80.937 dinarjev! Res da

ni zastrašujoča, saj nam bo povrnjena, vprašanje pa je, ali se moremo izgovarjati le na izvajalčevo neodgovornost in malomarnost? Zlasti še, če vemo, da traja poletna ploha kvečjemu kakšne pol ure ali še manj, jesensko deževje pa je mnogo daljše!

Pozabljeno bo, da so bili steklarji

mokri in umazani, v poduk pa nam mora ostati, da bi takšna in podobna dela morali načrtovati dosti prej in za primernejši letni čas! In zaradi tega sem napisal ta sestavek, saj se zavedam, da za nazaj ni mogoče prav nič več popraviti...

V zvezi z opisanim še tole: Bolj žalostno kot šaljivo je bilo videti, kako je vodja zadrževal steklarjem, naj le delajo kozarce namesto keliho, namesto da bi tistikrat rajši poskrbel, da ne bi lilo po njih!

Upam, da bo nanovo prekrita streha topilniške hale vzdržala vsaj nekaj let in da se nam kaj podobnega, kar sem opisal, ne bo več pripetilo!?

FERDO KAMPUŠ

Poti in stranpoti naših planov

Papirnatata vojska

Zgodi se, da človek včasih enostavno ne verjame, če mu nekdo pripoveduje svoja doživetja... Tudi temu kratkemu zapisu človek skorajda da ne bi verjel, čeprav se je opisano dokazalo v življenjepisu steklarne v Kozjem!

Pripravljali smo se na uresničitev našega srednjeročnega načrta za obdobje 1976-80, na gradnjo kisliniske polirnice v tozdu Dekor v Kozjem. In če pogledate elaborat o tem nekoliko

podrobneje, bi – četudi ste morebiti laik – dejali: »Normalna stvar! Stvar, ki mora biti, kot pravimo, v interesu celotnega našega kolektiva, saj predstavlja uresničitev take naložbe dopolnitev prejšnje naložbe iz leta 1974 in njeno izpopolnitev...« In res, pomeni nadaljnje korake v izboljševanju ekonomičnosti poslovanja kozjanske temeljne organizacije, v odpravljanju njenih ozkih grl, v razširitev njenih proizvodnih zmogljivosti, v čiste dohodkovne odnose in v ostrenje nadaljnje delitve proizvodnega programa celotne steklarne pa še kaj!

Toda, da zadeve le ne razumemo tako, smo najprej ugotovili v našem lastnem delu...! Ugotovili smo namreč, da se moramo ubadati in bojevati s prestižem, ki nima prav nič skupnega z našo poslovno politiko; s prestižem, ki vso stvar hudo zavlačuje in ki s tem kaže zobe nam samim! To, četudi smo uskladili svoja stališča ter vendarle obrnili kolo zgodovine v prid razumni odločitvi.

Nadaljevanje zgodbe pa kaže na nekaj takšnega, čemur ne bi bilo prehudo izreči milo besedo »sabotaža« oziroma »papirnata vojska«. Vojna z vojsko generalov brez vojakov!

Pred stvarnimi interesi delovnega kolektiva kozjanske temeljne organizacije so ustoličeni posamezniki, veliko posameznikov! Če pobrskam po arhivu te kratke zgodovine mi padejo v oči kričeči datumi: 15. februar, 9. julij in 29. september. Prvi predstavlja dan, ko smo ugotovili enotno mnenje, drugi predstavlja nadaljnje oblikovanje mnenja, tretji pa pomeni usklajevanje mnenja enega človeka. Poudarjam, enega! In nekoliko čudno, toda resnično je, da potrebuje en sam človek toliko časa za uskladitev lastnega mnenja!

A vse povedano še ni nič hudega, kolikor takšno usklajevanje lastnega mnenja ne bi škodovalo! V našem primeru pa je takšno »usklajevanje lastnega mnenja« zavleklo gradnjo kislinke polirnice kar za sedem mesecev, ki

so »dolgi« bič več in nič manj kot 600 milijonov starih dinarjev!

In da ne bi vse povedano izzvenelo kot golo filozofiranje, naj povem še to, da je šlo za strokovno mnenje nekoga, napisano na petih straneh tako imenovanega elaborata za kislinsko polirnico v Kozjem! Za strokovno mnenje strokovnjaka, na katerega je bilo treba čakati sedem dolgih mesecev... Žal, tako je videti, vse zaradi papirnate vojske!

In ko prebiramo dnevno časopisje, ko poslušamo oziroma gledamo druga sredstva javnega obveščanja, ko v prostem času prelistujemo dokumente s smernicami ali napotili, priporočili, sklepi vsemogočih organov in teles, se nehote vprašujem: »Kdo so eni in kdo drugi? Ali nismo prepočasni v naši široki demokraciji? Ali ni tukaj nekaj izmed že ugotovljenih resnic, da je naš narodni dohodek na prebivalca za nekaterimi, za katere sicer mislimo, da so za nami!«

JOŽE BOŽIČEK

Prva kontrola bolnikov

Samo eden po navodilih!

V akcijskem programu, sprejetem že v začetku tega leta, smo si med drugimi nalogami zadali tudi pomembno nalogo v zvezi z zmanjševanjem odsotnosti z dela zaradi staleža bolnikov. Žal smo to uredili do sedaj samo v samoupravnih aktih, saj se bolniški stalež ni zmanjšal, temveč je celo v nenehnem porastu!

V pravilniku o bolniškem redu in o nadzorstvu bolnikov, ki so v bolniškem staležu, je točno določeno, da se morajo bolniki ravnati po navodilih lečečega zdravnika. Če se ne ravna po zdravnikovih navodilih, kršijo bolniški red, kar pomeni hujšo kršitev delovne discipline.

Da bi mogli ugotavljati, kako se bolniki vedejo, je nujno, da se nad njimi izvaja določen nadzor. Tega si delovna organizacija lahko organizira sama ali pa ji ga opravlja kdo drug, za to pristojna služba. Ker še nimamo svojega kontrolorja, smo prosili za pomoč regionalno zdravstveno skupnost Celje in se dogovorili, da njihovi delavci kontrolirajo tudi naše delavce, ki so v bolniškem staležu do 30 dni. To je v času, za katerega prejemale nadomestilo osebnega dohodka v steklarni.

Prvi nadzor, ugotovitve pa vse prej kot ugodne!

Dvajsetega oktobra je bila opravljena poskusna kontrola devetih naših sodelavcev, ki so bili tisti dan v bolniškem staležu zaradi najrazličnejših obolenj. Vsi bi morali mirovati, saj je bilo to pogoj za učinkovito zdravljenje. Toda ni bilo tako! Človek kar težko verjame, a je le res, da se je po zdravnikovih navodilih ravnal samo eden, vsi drugi pa so tisti dan opravljali najrazličnejša dela ali pa jih preprosto povedano, sploh ni bilo doma! Pa ne more-

biti zaradi obiska v ambulanti pri zdravniku!

Je k povedanemu potreben komentar? Kontrolor bi moral osmim sodelavcem izdati odredbo o prenehanju izplačevanja hranarine, naslednji dan pa bi se morali prigrasiti v obratni ambulanti, da bi zdravnik presodil, ali je njihovo zdravljenje še potrebno.

Kako v prihodnje?

V prihodnje bodo takšne kontrole redno, kakor je določeno v samoupravnih aktih. Delavce, ki jih bo treba kontrolirati, bo določal obratni zdravnik s pristojnimi v steklarni. Vsem tistim, ki se ne bodo ravnali po zdravnikovih navodilih, bo kontrolor izdal odredbo o ukinitvi izplačevanja hranarine, naslednji dan pa se bodo morali takšni bolniki prigrasiti v obratni ambulanti za presojo, če je imelo neupoštevanje zdravnikovih navodil morebiti za posledico celo neuspešnost zdravljenja in v kolikšni meri. Če bo zdravnik ugotovil, da bo treba zdravljenje zaradi takšnega neodgovornega ravnanja podaljšati, mu bo določil podaljšanje zdravljenja, vendar na delavčeve stroške in to brez pravice do nadomestila osebnega dohodka. Če bo zdravnik ugotovil, da nadaljnje zdravljenje ne bo potrebno, bo nediscipliniranemu delavcu zaključil bolniški stalež in ga napotil na delo... Na zdravnikovo odločitev se bo prizadeti delavec sicer

lahko pritožil, če se z njo ne bo strinjal, in zahteval mnenje zdravniške komisije. Ta bo obravnavala vso priloženo dokumentacijo s kontrolorjevimi ugotovitvami vred in odločala. Seveda pa bo proti vsakemu kršitelju bolniškega reda uveden disciplinski postopek ali postopek pri sodniku za prekrške.

Cilj doslednega uresničevanja sprejetih ukrepov ni proti zdravljenju resnično bolnih sodelavcev, marveč preganjanje zlorab s staležem za najrazličnejše, nikakor pa ne zdravstvene namene!

ALOJZ JUHART

Izdelek po zamisli Marjana Prisička in izvaljalca Jožeta Vrtiča

Po končani vaji z geslom »NNNP«

Boljše opremiti enote!

»... Delovni ljudje in občani imajo neodtujljivo pravico in dolžnost, da aktivno sodelujejo v pripravah na splošni ljudski odpor, da se usposablajo za obrambo in zaščito ter imajo pravico, da se jim v okviru sistema in obrambnih načrtov zagotovijo pogoji za usposabljanje in za udeležbo v boju in drugih oblikah odpora...« je zapisano v ustavi SR Slovenije.

Priprave za vajo

Da bi delavci steklarne lahko izpolnili našete dolžnosti in pravice v kar največji meri, smo po sprejetju sklepa sveta za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito, ki deluje pri predsedstvu republiške konference SZDL Slovenije, pričeli obširne priprave za vključitev v krepitev obrambno-varnostnega sistema pod geslom »NNNP – Nič nas ne more presenetiti!«. Glede na to, da je v steklarni po novi samoupravni organiziranosti združenih sedem tozdov in delovna skupnost skupnih služb, ki so med seboj v tesni soodvisnosti, je bilo treba rešiti vprašanje organiziranosti civilne zaščite. Dogovorili smo se, da organiziramo enoto civilne zaščite na ravni delovne organizacije, saj bodo le tako zagotovljeni pogoji za učinkovito delovanje vseh tistih, ki so vključeni v obrambo in samozaščito. Naredili smo tudi akcijski načrt za določitvijo nalog, ki jih je bilo treba opraviti do sklepne vaje 29. septembra.

Kadrovsko smo izpopolnili posamezne enote civilne zaščite, delavce v posameznih enotah pa smo seznanili z nalogami in dolžnostmi. Tako lahko v primeru kakršne koli nevarnosti ali nesreče delujemo uspešno, saj je bila to tudi ena med glavnimi nalogami v pripravah na celotno vajo.

Deloma nam je uspelo uskladiti razpored delavcev tako, da so za primer neposredne nevarnosti ali vojne razporejeni le na eno dolžnost v JLA, v teritorialno obrambo ali pa v civilno zaščito. V preteklosti se je pogostokrat primerilo, da so bili nekateri delavci klicani na opravljanje dolžnosti na več strani hkrati, pa je to povzročalo med delavci zmedo in negotovost, saj niso vedeli, kam naj gredo in kje naj svojo odsotnost opravičijo.

Za odpravo že poznanih in močnih pomanjkljivosti vseh tistih, ki so vključeni v zaščito in obrambo, smo že 10. avgusta v steklarni izvedli poskusno vajo, katere glavni namen je bil ugotoviti pomanjkljivosti in jih odpraviti. Vse, ki smo jih med vajo ugotovili, smo po vaji razčlenili in se dogovorili, kako ukrepati, da jih ne bo več. Hkrati pa smo ocenili, da je bila vaja dobro pripravljena in tudi izvedena.

Izvedba sklepne vaje 29. septembra

Takoj po prejetju obvestila za pričetek vaje, bilo je to v soboto, 29. novembra ob 7.40. uri zjutraj, se je že ob 8. uri

in 40 minut sestal odbor za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito steklarne, ki je bil sklican po kurirjih. Odbor je razčlenil nastale razmere, proučil varnostno oceno, sprejel oceno ogroženosti, ki da je pretila steklarni, in ukazal: naj se takoj okrepi fizično zavarovanje objektov s pripadniki narodne zaščite, naj se uvede služba za opazovanje in alarmiranje in stalno dežurno službo odbora za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito, naj se skliče štab civilne zaščite ter predsednike osnovnih organizacij sindikata ter naj se prične obveščati delavce o nastalih razmerah.

Odbor za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito je v oceni ogroženosti steklarne predvidel možnost zračnega napada na ta objekt, do katerega je ob 12.10 uri tudi prišlo. In ko sirena še ni povsem utihnila, se je že začela izpraznitev delovnih prostorov in odhod delavcev v predvidena zaklonišča v gozdu nad steklarno. Izpraznitev je potekala brez vsakršnega preplaha in nepotrebne gneče, saj je bila opravljena v rekordnih treh minutah.

Glede na to, da so bili pri »bombardiranju poškodovani« nekateri tovarniški objekti, ki jih je zajel tudi požar, so po napadu nastopile enote civilne

zaščite – in to najprej enota za radiobiološko in kemično zaščito, potem pa gasilska enota, enota za prvo medicinsko pomoč, enota za tehnično reševanje in enota za vzdrževanje reda. Zvečer ob 21. uri pa je nastopila še enota za zatemnitev prostorov...

Sklepne ugotovitve...

V vaji je skupno sodelovalo kakšnih 800 delavcev, v enotah civilne zaščite pa je opravljalo svoje dolžnosti 94 delavcev. To pomeni, da so bili dejansko v vajo vključeni vsi delavci, ki so bili tisto septembrsko jutro v steklarni. Splošna ocena o vaji, ki so jo dali vodstvo vaje in predstavniki občinskega štaba civilne zaščite, je, da je bila organizirana dokaj dobro in da so vsi sodelujoči uspešno opravili svoje naloge.

Kljub temu, da je z nekakšno nestrpnostjo pričakovani in tako imenovani zaključek vaje že za nami, ne smemo in ne moremo trditi, da je s tem opravljeno in končano tudi vse naše delo! Zavedati se moramo, da mora potekati delo na področju ljudske obrambe in družbene samozaščite nepretrgano in z nenehnim prizadevanjem za čim boljšo organiziranost ter usposobljenost nas vseh, če hočemo uspešno ukrepati v najrazličnejših razmerah, ki na kakršen koli način ogrozijo varnost ljudi in premoženje. Prav tako moramo v bodoče nameniti več skrbi tudi tehnični opremljenosti posameznih enot civilne zaščite, saj ugotavljamo, da ta še ni zadovoljiva!

ALOJZ JUHART

Dva vtisa...

Vaja NNNP v očeh osnovnošolk

Sklepna vaja »Nič nas ne more presenetiti« je v širšem slovenskem prostoru pokazala veliko pripravljenost delovnih ljudi v delovnih organizacijah in občanov v krajevnih skupnostih zavarovati in oborožiti se zoper vsa možna presenečenja. V vsakem kotičku Slovenije smo si izbrali kakšno možno nevarno presenečenje in v vsakem kotičku smo poiskali v okvirih akcije NNNP najbolj izvirne rešitve oziroma izpeljave posameznih, na videz še tako zapletenih nalog.

V akciji pa nismo sodelovali samo v delovnih organizacijah ampak tudi v šolah. Na osnovni šoli »Boris Kidrič« v Rogaški Slatini so že pred vajo namenili dosti skrbi pripravi nanjo, po sklepni vaji pa sta svoje vtise zapisali dve učenci in nam jih poslali v ob-

javo...

Sabina Raspočnik, učenka 7. b. razreda, je poslala tale sestavek:

»V soboto, 29. septembra, smo imeli pouk ob deseti uri. V šolo smo prišli zato, ker smo se tudi mi vključili v ob-

akcijo NNNP. Prva in druga ura sta potekali normalno. V tretji uri pa je bilo vse drugače kot ponavadi. Učenci smo se v klopih kar naprej obračali in se pogovarjali o alarmu. In ko je ena izmed učenk slišala avto, ki ni mogel speljati, je poskočila in stekla do vrat. Izkazalo pa se je, da je bil zvok avta podoben tuljenju sirene... Čez nekaj časa pa je sirena zares začela zavijati. Brž smo vsi pograbili svoje stvari in stekli po stopnicah skozi šolska vrata v bližnji gozd. Tam smo počakali učitelja, ki nas je spremljal na orientacijskem pohodu. Pot, ki smo jo prehodili, ni bila dolga. Izvedena akcija se mi je zdela zelo koristna, saj bi se v primeru, če se zgodi kaj resnega, znali obvladati!»

Sabinina sošolka Marjana Žaberl, prav tako iz 7. b. razreda, pa piše:

»V soboto in nedeljo, 29. in 30. septembra, smo po vsej Sloveniji pripravili akcijo Nič nas ne sme presenetiti.

Vanjo se je vključila tudi naša krajevna skupnost in z njo naša šola. Pouk je potekal po torkovem urniku. Prvi dve uri pouka sta potekali običajno. Tretjo uro pa smo že vsi živčni pričakovali alarm. Ker se sirene niso oglasile ob pričakovani uri, smo bili še bolj nestrpni.

Končno se je oglasil pričakovani alarm. Pobrli smo vsak svoje stvari in brž stekli v gozd. Tam smo počakali na znak, ki pomeni prenehanje nevarnosti in se odpravili na orientacijski pohod. Že med prvo uro pouka so dobili predsedniki razredov kompase in navodila o poti. Hodili smo po blatu, zato smo vsi umazani prišli na cilj, kjer smo ugotovili, da bi morali priti z druge strani. Ker smo cilj dosegli, smo šli domov.

Morali bi pripraviti več takih akcij, da bi v primeru vojne ali česar koli drugega znali braniti našo domovino in sebe!«

Stanko Gorišek

Skromno, skóroda neopazno, se je poslovil od nas naš steklopihalski mojster Stanko Gorišek. Odšel je v redni pokoj v 49. letu starosti, za upokojenca še zelo mlad, čil in zdrav.

Naš sodelavec Stanko se je rodil v majhni kmečki družini in že s trinajstimi leti in pol se je zaposlil v naši steklarni kot stiskalec. Težka in naporna je bila njegova pot na delo iz rojstnega Prišlina, saj takrat nismo poznali nobenih prevozov na delo in z dela, kar je pomenilo vsakokrat uro hoje. Novih moči, da je zdržal, mu je vlivala volja do dela. Ko je bila steklarna požgana, je delo za nekaj časa prekinil. Takoj po osvoboditvi, že v avgustu 1945, se je vrnil na delo in pomagal obnavljati steklarno.

Leta 1950 je naš dosedanji sodelavec oblekel vojaško suknjo in se po dveh letih znova vrnil med nas. Kmalu za

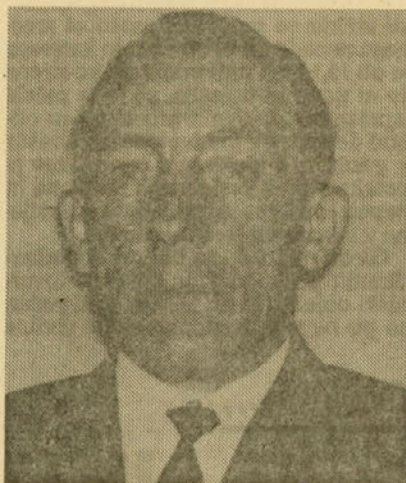
Upokojeni sodelavci

Ignac Dimec

Številnim sodelavcem v steklarni, ki so zadnje čase odšli v pokoj, se je pridružil tudi naš sodelavec Ignac Dimec. Ves čas svojega dela v steklarni je s svojim vedenjem dokazoval, kako zelo se zaveda, kako je kljub modernizaciji proizvodnega procesa človek kot delavec in samoupravljevalec najbolj nepogrešljiv dejavnik.

Številne so bile Ignacove prečute noči in nešteto je bilo nujnih posegov pri vzdrževanju strojev. Tudi v najbolj neugodnih vremenskih razmerah zanj ni bilo vprašanje, ali bodo stroji obratovali ali ne...!

Naš sodelavec Ignac Dimec je bil mentor številnim sodelavcem, ki sedaj nadaljujejo njegovo delo. Bil jim je učitelj in zgled. Zaradi prenašanja znanja na mlajše bodo mazutno-kompresorske naprave tudi v prihodnje delovale brezhibno.

Ignac Dimec, mentor številnim sodelavcem

Prijetno v uživanju pokoja, tovariš Dimec!

PETER RASPOTNIK

Stanko Gorišek, mojster steklopihalec in dober učitelj mladih

tem je postal pomočnik. In ko je leta 1959 pričela obratovati tretja talilna peč, je Stanko postal mojster in opravljal to delo vse do svoje upokojitve.

Stanko Gorišek je nesebično vzgajal mlade rodove, saj so številni delavci v steklarni po njegovi zaslugi postali dobri steklopihalci.

Kljub upokojitvi se naš upokojeni sodelavec ne bo predal brezdelju, kakor je povedal nedavno tega, saj bo še naprej imel vselej doma kaj postoriti na svoji majhni kmetiji, na kateri je delal tudi v preteklosti v svojem prostem času.

Zaželimo Stanku še mnogo zdravih let in obilo zadovoljstva v uživanju zasluženega pokoja!

CITA NOVAK

CITA NOVAK

Elizabeta Grosek

Pred sedemnajstimi leti je Elizabeta Grosek postala naša sodelavka. Sprva je nosila vodo in malico delavcem pri pečeh, okusila pa je tudi delo odnašalke stekla. In ko so jo mlajši nadomestili pri peči, se je zaposlila v vezalnici za brisalko stekla.

Kot hči kmečke družine je Elizabeta do svojega dvajsetega leta delala doma na kmetiji, po osvoboditvi pa je delala nekaj časa pri zasebniku.

V 55. letu starosti se je letos Elizabeta poslovila od nas in odšla v pokoj z

21. leti delovne dobe. Elizabeta pravi: »Z velikim veseljem sem opravljala svoje delo in vzljubila svoje sodelavke... Vse skupaj bom močno pogrešala, čeprav me doma na kmetiji čaka veliko dela!«

Kakor vsem našim dosedanjim sodelavkam in sodelavcem zaželimo tudi Elizabeti veliko zdravja ter dolgo uživanje zasluženega, čeprav skromnega pokoja!

Rudi Horvat

Rudi je bil naš dolgoletni sodelavec in je eden izmed treh članov zveze borcev NOV – znane borčevske trojke v tozdu Servisne dejavnosti. Je nosilec odličij za vojaške zasluge, o njem kot borcu pa je bila v našem časopisu napisana obširnejša predstavitev ob dnevu borca.

Naš dosedanji sodelavec Rudi Horvat je delavec mizarske delavnice; ve-

sten in prizadeven kot delavec ter kritičen in objektivni kot samoupravljalec. Svoje poglede je posredoval na ustreznih mestih. Ni se obnašal kritizersko, ampak je znal nakazati rešitev porajajočih se vprašanj.

Marljivemu, iskrenemu tovarišu in dobremu samoupravljavcu Rudiju Horvatu želimo še dolgo življenje in uživanje zasluženega pokoja!

PETER RASPOTNIK

Jože Halužan

V letošnjem juliju se je upokojil še eden, imenujmo ga tako, predstavnik stare generacije steklobrusilcev, naš dolgoletni sodelavec – visokokvalificirani steklobrusilec Jože Halužan. Med steklarje je prišel v vojni letih 1943. Kako drugače za takratne razmere, kakor štirinajstletni mladenič?! Steklarski poklic ga je vzel v svoj objem, kateremu je ostal zvest vse do upokojitve, kar pomeni skoraj petintrideset let...!

Precej težje je bilo med vojno, ko so steklarji morali opravljati še marsikatero dodatno delo. Takoj po osvoboditvi je Jože postal, ob svojem rednem delu, zelo delaven tudi zunaj tovarniškega kroga. S sodelovanjem v raznih akcijah je prispeval svoj delež k obnovi porušene domovine.

Z velikim veseljem je Jože Halužan opravljal svoje steklobrusilsko delo in se zaradi tega že zgodaj uveljavil kot dober steklobrusilec. Iz njegovih rok je prišlo nešteto lepo izdelanih steklenih izdelkov. Njegov cilj je bil tudi usposabljanje mlajše sodelavke in sodelavce za steklobrusilski poklic. In kakor je bil delaven v vsakdanjem delu, je bil Jože delaven tudi v družbenopolitičnem in samoupravnem življenju. Kmalu po uvedbi delavskega samoupravljanja je bil predsednik delavskega sveta, za tem pa še predsednik upravnega odbora in...

Za svoje dolgoletno in uspešno delo je prejel Jože Halužan več priznanj!

Ob vsestranskem delu je imel naš nekdanji sodelavec Jože tudi priljubljenega konjička v ribolovu, kar pomeni, da je bil hkrati tudi ljubitelj narave. Razvoju naše tovarne je namenil marsikatero prosto urico, sedaj pa nameinja svoj prosti čas krajevni skupnosti.

Hvaležni smo mu za dolgoletne napore in mu želimo prijetno uživanje zasluženega pokoja med svojimi prijatelji in znanci!

MILORAD KRAČUN

Justa Špiljak

V mesecu septembru se je poslovila od svojih sodelavk v petinpetdesetem letu in po dvaindvajsetih letih dela Justa Špiljak.

Justa izhaja iz male kmečke družine. Kot nezakonska deklica si je morale od rane mladosti služiti kruh. Imela je grenko in težko mladost. Do svojega 33. leta je delala kot hišna pomočnica, leta 1957 se je zaposlila v Zdravilišču Rogaška Slatina kot pomivalka poso-

de, potem pa je 15. junija 1959 prišla v našo steklarno za brisalko stekla. Mirno in tiho je opravljala svoje delo vse do upokojitve. Po dvaindvajsetih letih dela njena pokojnina ne bo ravno velika, vendar pravi Justa:

»... Zadovoljna sem s tem, kar bom dobila. Samo, da bi ostala zdrava...!«

Tudi mi, sodelavci, ji od srca želimo, da bi še mnogo let uživala zaslužen pokoj!

»Samo, da bi ostala zdrava...!« si želi Justa Špiljak

Jože Halužan, marljiv pri delu in zgleden družbenopolitičen delavec

Strelesko tekmovanje po vaji NNNP

Kaj pa pokali?

Na pobudo odbora za splošni ljudski odpor in družbeno samozaščito krajevnih skupnosti Rogaška Slatina je bilo 30. septembra letos tekmovanje strelcev. Organizatorjevemu vabilu se je odzvalo sedem moštev, kar je za naše razmere nekoliko skromno, saj bi lahko sodelovalo dosti več moštev!

Po končanem tekmovanju smo za beležili takle vrstni red sodelujočih moštev: 1. strelska družina Rogaška Slatina s 193 krogi, 2. Zveza rezervnih vojaških starešin krajevnih organizacij Ratanska vas 135 krogov, 3. Zveza

rezervnih vojaških starešin krajevnih organizacij Tržišče 133 krogov, 4. Zveza rezervnih vojaških starešin krajevnih organizacij Rogaška Slatina-center 108 krogov, 5. Zveza socialistične mladine Slovenije v krajevni skup-

nosti Rogaška Slatina 97 krogov, 6. temeljna organizacija podjetja Igrad v Rogaški Slatini 68 krogov in 7. ZSMS Kors 38 krogov.

Ostalo pa je odprto vprašanje, kdaj bo podelitev obljubljenih pokalov trem prvouvrščenim moštvom? Udeleženci tekmovanja upamo, da bodo organizatorji izpolnili svojo obljubo in da bodo ob prvi priložnosti izročili pokale v prave roke?! Vsaj takrat, čeprav je v navadi, da se pokale podeli konec tekmovanja, ob razglasitvi tekmovalnih dosežkov!

PETER RASPOTNIK

Slab odziv naših!

V soboto in nedeljo, 20. in 21. oktobra, je bilo v Rogaški Slatini deseto jubilejno delavsko prvenstvo Slovenije za člane in peto prvenstvo za članice v šahu. Sodelovalo je deset šahistk in 135 šahistov. V prvi skupini od druge

kategorije navzgor je nastopilo 14 mojstrskih kandidatov ter po 19 prvokategornikov in drugokategornikov.

Naravnost nerazumljiva je zadržanost naših šahistov, saj je tekmovalje potekalo v domačem kraju! Edini za-

stopnik steklarne je bil pisec teh vrstic, ki je s petimi točki osvojil 17. do 23. mesto v prvi skupini. Zmagovalec letošnjega jubilejnega prvenstva je mojstrski kandidat Vide Vavpetič iz papirnice Količičev v Domžalah, udeleženec vseh dosedanjih prvenstev, ki je zbral 7,5 točk, drugi je bil Matjašič z enakim številom točk, tretji pa je bil Bervar s 7 točkami.

JOVO TIŠMA

Za razvedrilo

Nagradna križanka št. 65

Med reševalce nagradne križanke št. 65 bomo z žrebom razdelili 150 dinarjev in sicer prvo nagrado 70 dinarjev, drugo nagrado 50 dinarjev in tretjo nagrado 30 dinarjev. Pri tem prosimo reševalce, naj izpolnjujejo in oddajajo vsak le po eno rešitev!

Rešitev nagradne križanke pošljite na naslov uredništva časopisa »Steklar«, steklarne »Boris Kidrič«, 63250 Rogaška Slatina, Ulica talcev 1 ali pa jo oddajte v nabiralnik za časopis »Steklar« pri vходу v steklarne. Na pisemsko ovojnico ne pozabite pripisati »ZA NAGRADNO KRIŽANKO ŠT. 65«!

Pri žrebanju bomo upoštevali le pravilne rešitve, ki bodo prispele na naslov uredništva ali ki bodo oddane v skrinjico do vključno petka, 16. novembra letos.

Nagrajenci nagradne križanke št. 64 so: prva nagrada 70 dinarjev pripada Branki Gorišek, druga nagrada 50 dinarjev pripada Dragici Barić, tretja nagrada 30 dinarjev pa pripada Petru Bariću. Vsem nagrajencem čestitamo!

Pravilna rešitev nagradne križanke št. 64 – vodoravno: Haluzan, planet, iperit, kravata, jamar, kleveta, eter, zrelo, niz, Matterhorn, AN, relikt, Loto, kolona, Talis, klobasa, jačina, pošast, pometač.

STEKLAR	BIVSI PRESEDA- NIK GANE (KVAME)	NAVVIŠJA GORA TURCIJE	NAVEDEK	NAŠ OTOK	ŽUPAN POD FRAN- COZI	AKTINIJ	DUŠIK	LAHKA KRIŽAN- KA	SPIRI- TISTIČNI SESTANEK	JEKLENA ZAŠČITA VOJASKEH VOZIL	BRANKO SENICA	PESTNER	OZEMLJE	GRŠKA SVETA GORA
KUPEC NAŠEGA STEKLA IZ NEMČIJE								DAN V TEDNU NOČNI POČITEK						
SEVERO- VSHODNI VETER							ZBOR SESTIH PEVCEV DELO NA NJIVI							
ORAČ						SILICNEVA RUDNINA IZRITA ZEMLJA					MAKEDON. KOLO SLOV. HERO STANE FRANC...			
FINOME- HANIK					SLOV. PEVKA (BRANKA) M. IME							IZVRŠNI SIET SPORT- NIKI PRI RYANJU		
IZRAZ PRI ŠAHU				PREVOZ PRENOS LEONAR- DOVASLIKA (... LISA)										STRUPE- NI PLAZILEC
ANTON TRSTEN- VAK			HIBA, NAPAKA DVQVICA							GLAS MEDNET ZAČU- DENJA				
VODIK		VODA OD POMI- VANJA BITOLA						KOS POHIS- TVA SREBRO						
KUB.	JUŽNI SADEŽI ŽVEPLO						SLOV. HARMONI- KAS (VITAL) AMPER							
STEKLAR NA PRI ROGATCU							SMRTNI BOJ, UMIRA- NJE							

Glasilo »Steklar« ureja uredniški odbor: Boris Firer, Ferdo Kampuš, Tone Klokočevnik, Milorad Kračun, Jovo Tišma, Drago Ulčnik in Franc Vehovar – Predsednik izdajateljskega sveta Alojz Juhart – Predsednik uredniškega odbora Milorad Kračun – Glavni in odgovorni urednik Jovo Tišma – Tajnica uredniškega odbora Cita Novak – Likovna zasnova in oblikovanje Leon Rebolj – Uredništvo: steklarne »Boris Kidrič«, 63250 Rogaška Slatina, Ulica talcev 1 – Naslov: glasilo delovne organizacije Steklarna »Boris Kidrič« in delovne organizacije Steklarska šola, Rogaška Slatina – Telefon (063) 811-611 – Rokopisov in fotografij ne vračamo! – Naklada 1800 izvodov – Tisk ČGP Delo, Ljubljana.